

A fegyveres biztonsági őrség

Lippai Zsolt

A fegyveres biztonsági őrség (FBŐ) és jogelőd szervezetei majd hét évtizedes múltra tekinthetnek vissza. Ez az egyetlen, olyan sajátos fegyveres szervezet Magyarországon, amely sem a honvédséghez, sem a rendvédelmi szervezetekhez nem tartozik, jellege polgári, mégis szigorú, ellenőrzött szabályok között végzi napi tevékenységét. Az elmúlt évtizedekben sok változáson ment keresztül e szervezet, ennek ellenére létezik, stabilan működik, és minden bizonnyal még hosszú távú szükség van a tevékenységére. Rendszereken átívelő funkciója, amiért létrehozták, nem változott.

Napjainkban a közel 7000 fő összlétszámú FBŐ látja el az állam működése, illetőleg a lakosság ellátása szempontjából kiemelkedően fontos tevékenységek, létesítmények, szállítmányok (létfontosságú vagy kritikus infrastruktúra), törvényben¹ és belügyminiszteri rendeletben² szabályozott védelemét.

A szervezet múltja

Az I. világháborút megelőző időszak magyar kormányzata jó érzékkel ismerte fel, hogy – a közrend, a közbiztonság fenntartása érdekében – ki kell egészítenie a rendőrség létszámát, illetőleg ideiglenes rendőri szervezeteket kell létrehoznia. A történelmi idők készítésére szükség volt egy olyan fegyveres testületre, amely nem képezte a központi hatalom részét, de azért mégis kontroll alatt tevékenykedett, így 1914. szeptember 14-én a belügyminiszter rendeletet adott ki polgári őrsegek megszervezéséről. Az ország egész területén egységes szervezeti és eljárási szabályzat alapján, a polgári őrség – hatósági jogkör nélküli – feladata a polgárok és vagyonuk védelme, ezáltal közvetve az államnak a rendőrhatalóság utasításai szerinti védelme volt. Intézkedéseiknek meg kellett felelniük a törvénynek, a szabályzatnak és a kapott utasításoknak is, karhatalmi

¹ 1997. évi CLIX. törvény a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezeti őrszolgálatról.

² 27/1998. (VI. 10.) BM rendelet a fegyveres biztonsági őrség Működési és Szolgálati Szabályzatának kiadásáról.

intézkedést pedig csak sürgős esetben, a rendőrhatalóság intézkedéséig tehettek meg.³ Dr. Öry Károly fenti sorait olvasva állapítható meg a már megszűnt polgári őrségek – rendőrséget kiegészítő, hatósági jogkör nélküli rendészeti – tevékenységének a jelenlegi FBŐ törvényi rendeltetésével kapcsolatos rokon vonások megdöbbentő hasonlatossága.

A hasonlatosságok és különbségek áthatják mindennapjainkat is, ezáltal elengedhetetlennek érezzük a személy- és vagyonvédelmi törvény hatálya alá tartozó, fegyverrel szolgálatot ellátó személy- és vagyonőrök és az FBŐ törvény⁴ által szabályozott feladatellátású FBŐ-állomány tevékenysége közötti, sok esetben tisztázatlan azonosságok és különbségek elhatárolását. A fegyverrel szolgálatot ellátó személy- és vagyonőrök lehetnek például pénzkísérők vagy bankok biztonságára felügyelő szakemberek, míg az FBŐ állománya az állam működése, illetőleg a lakosság ellátása szempontjából kiemelkedően fontos tevékenységek, létesítmények, szállítmányok, a létfontosságú vagy kritikus infrastruktúra⁵ védelemére kijelölt szervezetként látja el szolgálati feladatait, abban az esetben, ha a rendvédelmi szervek vagy a honvédség erre nem kötelezett, de mégis fokozottan védett létesítményről van szó.⁶

Az FBŐ és a fegyverrel szolgálatot ellátó vagyonőr közötti lényeges azonosságot és különbségeket az alábbi táblázatban hasonlítjuk össze.

3. táblázat: Az FBŐ és a fegyverrel szolgálatot ellátó vagyonőr közötti lényeges azonosságok és különbségek

	Fegyveres biztonsági őr	Fegyverrel szolgálatot ellátó személy- és vagyonőr
Jogszabályi alap	1997. évi CLIX. törvény	2005. évi CXXXIII. törvény
Feltételek	büntetlen előélet, nagykorú, magyar állampolgárság, szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy	
Létrehozás	kötelező jelleggel (közérdek)	saját belátás szerint (magánérdek)
Jogállás	szolgálatban közfeladatot ellátó személy	hatósági jogkört nem gyakorolhat

³ Öry Károly: A rendvédelmi szervek az első világháború, az őszirózsás forradalom és a proletárdiktatúra időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek*, (1996), 5. 44.

⁴ 1997. évi CLIX. törvény.

⁵ Bognár Balázs: *A létfontosságú rendszerek és létesítmények védelme* (é. n.) 1.

⁶ 1997. évi CLIX. törvény.

	Fegyveres biztonsági őr	Fegyverrel szolgálatot ellátó személy- és vagyonőr
Szolgálat-ellátáshoz szükséges eszközök	bilincs, szolgálati kutya, vegyi eszköz, elektromos sokkolóeszköz, rendőrbot, lőfegyver (kényszerítő eszköz)	vegyi eszköz, szolgálati kutya, gumibot, lőfegyver (támadáselhárító eszköz)
Jogosultság	felszólíthat, igazoltathat, visszatartathat, ruházatot, csomagot, járművet, szállítmányt átvizsgálhat, ellenszegülés esetén kényszerítő eszközt, támadás elhárítására lőfegyvert alkalmazhat (szolgálati feladatainak ellátása érdekében)	felszólíthat, megkérdezhet, felhívhat, megtilthat, megakadályozhat, eltávolíthat, ellenőrizhet, arányos mérvű testi kényszersert, végszükség esetén, jogos védelmi helyzetben lőfegyvert, gumibotot, vegyi eszközt, őrkutyát alkalmazhat (végszükség, jogos védelmi helyzetben)

Forrás: a szerző saját szerkesztése

1953-ban, a II. világháborút követő szovjet típusú államberendezkedés hatására hozták létre a jelenlegi FBŐ-szervezetek klasszikusnak számító régi-új elődjét, a gyárak, üzemek, vasutak és a legfontosabb közszolgáltatások védelmére hivatott Iparőrséget. Ezt, a Belügyminisztérium által toborzott, kiképzett, irányított és ellenőrzött iparőrök feketére festett honvédségi egyenruhával és hiányos fegyverzettel történő ellátási időszakát hívjuk az úgynevezett „madzagos puska” korszakának.

Az 1960-as évek elején kezdődött meg az Iparőrség átszervezése, amikor kiosztották az első sötétkék egyenruhát, javultak a munkakörülmények és az állátsátság. 1964-ben az országos rendőrfőkapitány kiadta a Polgári Fegyveres Őrség (PFŐ) első Működési Szabályzatát, amellyel megváltozott a szervezet elnevezése, és megszűnt az őrségekre jellemző sokszínűség, szabályozatlanság. A fontosabb parancsokat, utasításokat már írásban adták ki, az egységes szabályozás pedig megteremtette az egységes irányítás alapjait.

Érdeklősséggel említjük meg, hogy ebben az időszakban az őrség tagjai még rendfokozattal rendelkeztek, fizetésük pedig alap- és rendfokozati illetményből állt.

Az 1960-as, 1970-es évek fordulóján – a rendőrség szakfelügyeleti tevékenysége, szakirányítása ellenére is – a PFŐ létjogosultsága veszélybe került, aminek elsődleges okai a szervezetet érintő magas fluktuációban, a rendezetlen bérekben, a kedvezőtlen munkaidőrendszerekben, illetőleg a fegyveres szolgálat alacsony szintű megbecsülésében voltak keresendők. A helyzet rendezése érdekében

született meg a 39/1976. (X. 30.) MT rendelet (az első olyan keretjogszabály, amely minden szempontból egyértelmű iránymutatást adott), illetőleg kiadták a PFŐ 7/1977. (XII. 24.) BM rendeletet, a (második) Működési és Szolgálati Szabályzatot. Ez a szabályozás teljesen megújította az őrségek működését, változott az egyenruha, szigorodott a felvételi követelmények rendszere, a maroklőfegyverek mellett pedig sorozatlövésre alkalmas fegyvereket és a kényszerítő eszközöket rendszeresítettek. Országosan egységes oktatási/képzési követelményt írtak elő, és megjelent a PFŐ összkövetelményi programja is, amely meghatározta a különböző beosztásokban dolgozók szakmai követelményszintjét. A megszűnt rendfokozatokat beosztási jelzések váltották fel. Az állam működése és a lakosság ellátása szempontjából kiemelten fontos létesítmények őrzését is ellátó PFŐ személyi állomány tagjait szolgálati igazolvánnyal, kiegészítő felszerelésként gázálarccal és sisakkal látták el. A jól szervezett irányítási rendszer részeként működő PFŐ-ket foglalkoztató vállalatok, intézmények és a belügyminisztérium között úgynevezett Központi Irányító Parancsnokságok álltak, amelyek egy-egy szakterületet fedtek le (például ipar, kereskedelem, Fővárosi Tanács stb.).

A parancsnokságok látták el az őrségek szakirányítását és felügyeletét, meghatározták a képzési és követelményi szinteket, kiadták, illetve bevonták a szolgálati igazolványokat, valamint állandó kapcsolatot tartottak a belügyminisztériummal és a rendőrséggel. Rendszeres parancsnoki tanfolyamokat és továbbképzéseket szerveztek, amelyek megadták az alapvető ismereteket a szakmai tevékenység színvonalas végzéséhez. A szakterületek közötti szakmai versenyeket pedig az adott programnap végén manapság *teambuilding*, akkoriban „gulyáságyúval záródó ismerkedési est” zárta. Az őrségek tagjai közötti kapcsolattartás folyamatos volt, kis túlzással kimondva, majd’ mindenki ismert mindenkit. Az állomány egységes képzése/kiképzése érdekében pedig kiadták a kor követelményeinek megfelelő – még a mai napig egyedülálló szakmai tartalmú – kiképzési kézikönyvet.

A rendszerváltást követően, 1991-ben a PFŐ elnevezés FBŐ-re változott. A Központi Irányító Parancsnokságokat megszüntették, majd rövid idő alatt szétesett a szervezetre ezidáig jellemző szervezettség is. A nagyvállalatokat privatizálták, az őrségek hatósági jelenlétét és működését előíró szabályozás változásával számos tevékenység megszűnt, a magánbiztonsági szféra előre tört, az őrségek száma csökkenni kezdett.

1997-ben ismét felülvizsgálták az őrségek szükségességét és működésük feltételeit, aminek eredményeként kiadták – a jelenleg is hatályban lévő – a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló

1997. évi CLIX. törvényt (FBŐ törvény), majd annak végrehajtási utasítását, a fegyveres biztonsági őrség Működési és Szolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) BM rendeletet.⁷

FBŐ-jogviszony létesítése

Az FBŐ-jogviszony létesítésének vannak alapvető feltételei, amelyek alapján fegyveres biztonsági őr az a magyar állampolgár, illetve külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy lehet, aki 18. életévét betöltötte, fegyver viselésére alkalmas, és rendelkezik a szolgálati beosztáshoz előírt képesítési feltételekkel.

Speciális szabály, hogy a fegyveres biztonsági őrség *parancsnokának és helyettesének legalább középiskolai végzettséggel* kell rendelkeznie.

Nem lehet fegyveres biztonsági őr, aki

- *büntetett előéletű* (az FBŐ törvény részletesen sorolja fel a Büntető Törvénykönyvben büntetni rendelt, kizáró hatályú törvényi tényállásokat, illetőleg a mentesítés körülményeit);
- kétévi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztéssel fenyegetett szándékos bűncselekmény miatt büntetőeljárás hatálya alatt áll;
- szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztést, közérdekű munkát vagy pénzbüntetést szabtak ki, a mentesítés beálltától számított öt évig;
- szándékos bűncselekmény miatt végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztést (mentesítés nyolc év) vagy pénzbüntetést (mentesítés három év) kapott.

Az FBŐ-jogviszony létesítésekor, az arra való *alkalmassági feltételeket az érintett igazolja*. Ennek során köteles igazolni azt is, hogy nem áll az FBŐ törvény hatálya alá tartozó tevékenység vagy a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény⁸ szerinti

⁷ Az FBŐ törvény végrehajtási rendelete – az abban érintett főbb szakmai szervek javaslatai alapján – várhatóan már a közeljövőben, alapjaiban változhat meg.

⁸ 2015. évi XLII. törvény, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról.

rendvédelmi feladatokat ellátó szerv hivatásos állománya tagjának foglalkoztatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt.

Az FBŐ-szolgálatra való *alkalmasság közbiztonsági feltételeit a jogviszony fennállása alatt a rendőrség ellenőrzi*. Az ellenőrzés során a közbiztonsági feltételek biztosítása céljából a *rendőrség jogosult közvetlen hozzáféréssel adatokat átvenni és kezelni* a büntettesek, a hátrányos jogkövetkezmények alatt álló, büntetlen előéletű személyek, valamint a büntetőeljárás hatálya alatt állók nyilvántartásából.

A rendőrség a foglalkoztatási jogviszony fennállása alatt az ellenőrzést évente lefolytatja. Ha az ellenőrzés során a rendőrség megállapítja, hogy a fegyveres biztonsági őrről szemben közbiztonsági szempontból *kizáró ok áll fenn*, a kötelezettnek vagy az FBŐ-t működtető szervezetnek és az ellenőrzés alá vont fegyveres biztonsági őrnök a kizáró ok fennállásának tényére vonatkozó egyidejű tájékoztatása mellett intézkedik a fegyveres biztonsági őrről *hatósági szolgálati igazolványának visszavonására*.

A rendőrség az ellenőrzés során *az átvett adatokat az ellenőrzés befejezéséig kezelheti, az ellenőrzést követően az adatokat törli*, majd az ellenőrzés irataira az ellenőrzés tényét és időpontját feljegyzi, vagy ha a fegyveres biztonsági őrről hatósági szolgálati igazolványának visszavonására eljárást indított, az eljárás végleges befejezéséig, vagy – ha a rendőrség döntését közigazgatási perben megtámadták – a közigazgatási per jogerős lezárásáig kezelheti.

Ha a fegyveres biztonsági őrről szemben *szándékos bűncselekmény miatt büntetőeljárás* indul, a rendőrség a kötelezett vagy az FBŐ-t működtető szervezet vezetőjénél *kezdemenyezheti* a fegyveres biztonsági őrről *szolgálatellátás alóli ideiglenes* – a büntetőeljárásnak a bíróság jogerős ügydöntő határozatával vagy véglegessé vált nem ügydöntő végzésével történő befejezéséig, illetve az ügyészségnek vagy a nyomozó hatóságnak a feltételes ügyészi felfüggesztés vagy közvetítői eljárás céljából történő felfüggesztésről szóló, illetve további jogorvoslattal nem támadható eljárást megszüntető határozata meghozataláig tartó – *felfüggesztését*.

Fegyveres biztonsági őri jogviszony létesítése

Akkor létesíthető FBŐ-jogviszony, ha a *jelölt megfelel az FBŐ törvényben meghatározott feltételeknek*, és *rendelkezik a fegyveres biztonsági őrről számára meghatározott szakképesítéssel*, vagy – a rendőrség, valamint a kötelezett vagy

az FBŐ-t működtető szervezet képviselőiből álló – *bizottság előtt* (az FBŐ törvényből, a végrehajtására kiadott jogszabályokból és a szolgálati helye őrszolgálati okmányainak ismeretéből, a lőfegyver használatához szükséges szakismeretből és gyakorlati jártasságból) *eredményes vizsgát tett.*

A nukleáris és más radioaktív anyag, nukleáris létesítmény őrzését ellátó FBŐ esetében speciális szabály, hogy a jogviszony létesítéséhez teljesíteni kell a jogszabályban meghatározott fizikai állóképességi és szakképesítésre vonatkozó követelményeket.

Speciális alkalmazási szabályok

A honvédelemért felelős miniszter által létrehozott FBŐ-ben – a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat létesítményei vonatkozásában létrehozott FBŐ kivételével – FBŐ-jogviszony létesíthető azzal is, aki az FBŐ törvényben meghatározott feltételeknek megfelel, és a honvédelemért felelős miniszter által létrehozott FBŐ-t működtető szervezet által szervezett nem iskolai rendszerű, egyéb más szakközépiskolai ágazatba nem sorolható, a honvédelemért felelős miniszter által létrehozott FBŐ-t működtető szervezetben munkavállalásra jogosító belső képzés keretében eredményes vizsgát tett.

További feltételként a jelöltnek *meg kell felelnie* a honvédelemért felelős miniszter által rendeletben a Magyar Honvédség létesítményeit őrző FBŐ önkéntes tartalékos tagjaira megállapított *egészségi, pszichikai és fizikai követelményeknek*, és a Magyar Honvédséggel önkéntes tartalékos katonai szolgálati viszony létrehozására irányuló szerződést *kell kötnie*, továbbá a Magyar Honvédség állománytáblájában az adott beosztáshoz előírt rendfokozathoz tartozó iskolai végzettséggel *kell rendelkeznie.*

A munkaviszony tartalma (az alkalmazás jellege)

Az FBŐ-szerv tagjai a létesítő, illetőleg a működtető állami, önkormányzati vagy egyéb intézménnyel, gazdálkodó szervezettel *munkaviszonyban*, illetve *közalkalmazotti jogviszonyban*, honvédelmi alkalmazotti jogviszonyban, a rendvédelmi szervnél a szervvel *munkaviszonyban* vagy *rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban állnak.*

A Fegyveres Biztonsági Őr szakképesítés, képzés⁹

Az FBŐ-tevékenység szakmásítása, képzési feltételrendszerének állami törvényalkotással történő szabályozása az alkotmányos tulajdonvédelem egyfajta kiteljesítését is szolgálja, annak kereteit teremti meg, ami a vagyonvédelem szakmai szintjét emeli professzionális magaslatokra. Az FBŐ-szakképesítés pusztán önmagában nem végezhető el, az a személy- és vagyonőr szakképesítésre ráépülő szakképzéssel¹⁰ teljesíthető.

Az FBŐ-szakképesítés munkaterületének rövid, jellemző leírása

A szakképesítés birtokában, az FBŐ törvényben meghatározott, az állam működése és a lakosság ellátása szempontjából kiemelkedően fontos létesítmények, szállítmányok és tevékenységek védelmét látja el. Feladatának ellátásához jogszabály biztosította *speciális közhatalmi és kényszerítőeszköz-használati jogosultságokkal rendelkezik*, amelyek közterületen ellátott szolgálata során is megilletik tevékenységével kapcsolatban. *Szolgálatát kényszerítő eszközökkel látja el*, amihez hozzátartozik speciális, kettős – rövid- és hosszútűzfegyver vagy automata löfegyver – fegyverzete is.

Az FBŐ tevékenysége, jogosultságai és kötelezettségei rendkívül komplex képet mutatnak. Amennyiben egy személy- és vagyonőrrel kívánjuk ebből a szempontból összehasonlítani, akkor lényeges különbség a vagyonőr intézkedési lehetősége, míg az FBŐ-s intézkedési kötelezettsége.

A szakképesítés birtokában egy FBŐ-s az alábbiak ellátására lehet jogosult és/vagy kötelezett:

- fegyveresen szolgálatot ellátni;
- őrzés-védelmi feladatot ellátni;
- járőrtevékenységet végezni, több fős járőrt irányítani;
- személyeket őrizni, kísérni;
- be- és kiléptetést végrehajtani;

⁹ Fegyveres biztonsági őr – OKJ tanfolyam, képzés: <http://szakkepeses.hu/okj/tanfolyamok/fegyveres-biztonsagi-or>

¹⁰ A fegyveres biztonsági őr szakképesítés a személy- és vagyonvédelem tanulmányi területbe tartozó felső középfokú szakképesítés-ráépülés, amely a rendészetért felelős miniszter felelősségi körébe tartozó „rendészet, honvédelem és közszolgálat” szakmacsoport része.

- jármű-, csomag-, ruházatátvizsgálást végrehajtani;
- biztonságtechnikai rendszert kezelni;
- biztonságtechnikai rendszer jelzéseire reagálni;
- szolgálattal összefüggő dokumentálást elkészíteni;
- igazoltatni;
- elfogni;
- visszatartást végrehajtani;
- személyt hatóság elé állítani;
- kényszerítő eszközöket használni;
- lőfegyvert használni;
- objektum őrzési tervét elkészíteni;
- őrségek szolgálatát megszervezni;
- az örök képzését megtervezni, helyszíni felkészítésüket végrehajtani;
- az örök szolgálatát irányítani az őrzött javakat vagy személyeket ért támadás során;
- az örök munkáját ellenőrizni, minősíteni;
- fejlesztési terveket készíteni, megvalósításukat menedzselni;
- biztonsági helyzetet értékelő értékeléseket, jelentéseket készíteni.

Mint az eddigiekből is egyértelműen kiderült, az FBŐ-munkavégzés egy meglehetősen komplex tevékenység, amely jogosultságai és kötelezettségei tekintetében több, mint egy személy- és vagyonőré, de kevesebb, mint egy hivatásos rendőré.

Az FBŐ-képzés megkezdésének feltételei

Az iskolarendszeren kívüli FBŐ tanfolyami képzés megkezdésekor gyakorlati tapasztalatok meglétére és kompetenciák vizsgálatára nem kerül sor, viszont elvárás a középfokú iskolai (érettségi) bizonyítvány és a már említett személy- és vagyonőr szakképesítés megléte, illetőleg a pályaalkalmassági és az egészségügyi alkalmassági vizsgálatok megfelelő eredményű teljesítése.

A fegyveres biztonsági őr megnevezésű szakképesítés megszerzéséhez három szakmai követelménymodul tantárgyi követelményeit kell a képzés során elsajátítani. Ezek a Fegyverismeret, kényszerítőeszköz-kezelés-, tárolás-, karbantartás, a Fegyveres biztonsági őrségre vonatkozó jogszabályok és az Intézkedéstaktikai, konfliktuskezelési szituációs gyakorlat modulok. Az FBŐ komplex szakmai

vizsgára bocsátás feltétele pedig a valamennyi modulból, eredményes modulzáró vizsga letétele.

Az űrség tagjaival szemben támasztható vizsgakövetelmények

Az FBŐ-képzés természetesen nem csak ennyiből áll, ugyanis a fegyveres biztonsági őr *szolgálatra való alkalmasságát (elméleti és gyakorlati felkészültségét)*, valamint – a nukleáris és más radioaktív anyag, nukleáris létesítmény őrzését ellátó FBŐ esetében, jogszabályban meghatározott – *fizikai állóképességét* a rendőrség képviselőiből, valamint a kötelezett vagy az FBŐ-t működtető szervezet képviselőiből álló bizottságnak kell ellenőrizni.

A *lőkészséget lövészet végrehajtásával évente, az elméleti ismeretszintet feladatlap kitöltésével kétfévenként, a fegyverviselésre való egészségügyi alkalmasságot* pedig külön jogszabályban meghatározottak szerint *négyévenként kell ellenőrizni.*

Az örtevékenység nagyfokú önfegyelmet, határozottságot, tartós figyelemkoncentrációt, megfelelő elméleti és gyakorlati felkészültséget, problémamegoldó képességet és fizikai erőnlétet igényel. Az örnek tudnia kell a feladata ellátásához szükséges alapvető jogi rendelkezéseket, kriminalisztikai és pszichológiai ismereteket, az őrzött objektum védelme és az azok biztonsága ellen irányuló fenyegetés, támadás elhárítására kidolgozott szabályokat és módszereket.

Képzési, felkészülési követelmények

A már ismertetett, rendkívül komplex tevékenység végrehajtásához elengedhetetlenül szükséges szakmai ismeretek szinten tartását, fejlesztését az alábbi ismeretcsoportok keretében kell önképzés vagy a munkáltató által szervezett oktatások során felfrissíteni, az új ismereteket pedig elsajátítani.

Az első ismeretcsoport a jogi ismeretek témaköre, aminek keretében elsősorban az alkotmány és az államigazgatás, valamint a büntető- és a büntető-eljárás-jog, illetőleg az FBŐ törvény és a végrehajtási rendelet előírásainak alkalmazásában való ismeretek szinten tartását és bővítését célozza meg. *Az alkotmányjog és az államigazgatási jog területéről* ismerni szükséges a jog meghatározását, a közhatalmi tevékenység gyakorlásában részt vevő szervek főbb típusait, azok jellemzőit, az államigazgatás szervezeti tagozódását,

az alkotmánynak az állampolgárok alapvető jogaira vonatkozó rendelkezéseit és a minősített adat védelmére vonatkozó rendelkezéseket. *A büntetőjog és a büntetőeljárás-jog területéről* ismerni szükséges a bűncselekmény fogalmát és jogi ismérveit, a bűncselekmények elkövetőire vonatkozó általános rendelkezéseket, a büntetőjogi felelősségre vonás akadályait, az emberölés, a hivatalos személy elleni bűncselekmények, a közveszély okozása, a terrorcselekmény, a terrorcselekmény feljelentésének elmulasztása, valamint a terrorizmus finanszírozása bűncselekmények törvényi tényállásait, a büntetőeljárás megindítását, szakaszait, a bizonyítás elveit, eszközeit. Megköveteli a jártasságot a személyi szabadság megsértése, a testi sértés, a segítségnyújtás elmulasztása, a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés, a robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés, a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés, a rablás, a lopás, a rongálás bűncselekmények törvényi tényállási elemeinek ismeretében, a kényszer, a fenyegetés, a tévedés, a jogos védelem és a végszükség értelmezésében.

A második ismeretcsoport a szakmai ismeretek témaköre, amelynek keretében ismerni kell az FBŐ működésének feltételeit, az őr általános feladatait és magatartási szabályait, a szolgálati feladatok ellátásával összefüggésben használt fontosabb fogalmakat, az őrzött objektumok csoportosítását, azok biztonságát befolyásoló tényezőket, az objektum, személy, illetőleg szállítmány biztonságának elemeit befolyásoló tényezőket, az őr-, járőr-, kísérori szolgálat alapelveit, fogalmát. Továbbá lényeges ismerni a munkavédelemre, ezen belül különösen a tűzvédelemre, a katasztrófa-elhárításra vonatkozó szabályokat, az elektronikus jelző- és riasztórendszerek helyét, szerepét az őrzés biztonságában, a mechanikus védelmi rendszerek működtetési lehetőségeit és feltételeit és az elsősegélynyújtás általános szabályait, az eszméletvesztés, a mérgezés, a vérzések, a törések, égési sérülések, a lőtt sebek elsődleges ellátásának szabályait.

Az FBŐ-vel szemben alapvető elvárások közé tartozik, hogy legyen jártas a formaruhájára, felszerelésére és magatartására vonatkozó szabályokban, az őrszolgálatra való felkészülés, a szolgálat átadására, átvételére és teljesítésére vonatkozó szabályok, az objektumba történő be- és kiléptetés, a ruházat-, csomag- és szállítmányellenőrzés szabályainak alkalmazásában, az őrzött objektumot fenyegető magatartás felismerésében, a támadás elhárításában, a közveszéllyel fenyegetés esetén, illetve a katasztrófa-helyzetekben teendő intézkedésekben, a biztosított kényszerítő eszközök jogszerű és szakszerű alkalmazásában, a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személy elfogásában, a szolgálati okmányok vezetésében. Ismerje a kriminalisztikai elveket a személy- és objektumőröz

munkában, a helyszín biztosításának feladatait, a nyomok megőrzésének és rögzítésének módszereit.

Az ismeretsz csoport harmadik eleme az önvédelmi ismeretek témaköre, amely szerint az FBŐ legyen jártas az alaptechnikai elemek bemutatásában, a speciális állóképesség fejlesztésében, a támadások elhárításában, ütések, rúgások alkalmazásában, a fogásokból történő szabadulásban, az eszközökkel történő támadások elhárításában, az ellenszegülő személy testi erővel való kényszerítésében, kísérésében, a különböző fegyveres támadások elhárításában. Ide tartozó elem a fegyverismeret témaköre, amely szerint az FBŐ-s ismerje a szolgálati fegyverével kapcsolatos alapvető löelméleti és fegyveranyag-ismereti szabályokat, és legyen jártas a fegyver kezelésében és használatában, a fegyver részleges szét- és összeszerelésében, valamint karbantartásában, a töltés, ürítés és a lőtérrel betartandó biztonsági rendszabályok alkalmazásában.

Az FBŐ szakmai vizsgát az őrség felügyeletét ellátó rendőr-főkapitányság és az őrséget működtető szervezet képviselőiből felállított szakmai vizsgabizottság előtt kell letenni, aminek vizsgakövetelményei megegyeznek a fenti képzési követelményekkel.

A szakmai vizsga elméleti és gyakorlati vizsgarészekből áll. Az elméleti vizsgán írásban a jogi és szakmai ismeretek és jártasság követelményszintű anyagrészeit, míg a gyakorlati vizsgán az önvédelmi ismeretek jártasság követelményszintű témaköreinek bemutatását, illetőleg alkalmazni tudását kell számon kérni, továbbá pisztolyos és/vagy géppisztolyos lögyakorlatot kell végrehajtatni. Az elméleti vizsga során a fenti témakörökből az őrséget felügyelő rendőrhatalóság által összeállított, a szakmai felettes szerve által jóváhagyott tételek szerint az oktatott témák egészét átfogó összetett feladatot kell megoldani.

Fegyveres Biztonsági Őrség létrehozása, szervezeti felépítése

Eddig megismerkedtünk azzal, hogy ki és milyen módon lehet fegyveres biztonsági őr. Jelen fejezetben áttekintjük, hogyan lehet egy FBŐ-szervet létrehozni. Az alábbi felsorolás alapján válik egyértelművé egyrészt az őrség létrehozásával kapcsolatosan meglévő állami kötelezés jelenléte, másrészt pedig az őrség létrehozásának saját kezdeményezési lehetősége.

Az FBŐ törvény meghatározása alapján *FBŐ-vel kell védeni az állam működése, illetőleg a lakosság ellátása szempontjából kiemelkedően fontos tevékenységet, létesítményt, szállítmányt, ha a védelemre*

- a Magyar Honvédség,
- a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény szerinti rendvédelmi szervek, valamint
- az Országgyűlés biztonságáról gondoskodó Országgyűlési Őrség, illetve
- a Nemzeti Adó- és Vámhivatal

jogszabállyal nem kötelezettek, de az őrzés a közbiztonság vagy a nemzeti vagyon védelme érdekében indokolt.

Így különösen:

- az állam biztonsága, illetve a honvédelem szempontjából fontos létesítményt;
- a nemzetközi személy- vagy teherforgalomban működő repülőteret;
- olyan robbanásveszélyes, tűzveszélyes, mérgező, valamint az egészségre vagy a környezetre veszélyes anyag felhasználásával, gyártásával, tárolásával, forgalmazásával, szállításával összefüggő tevékenységet, amely katasztrófát okozhat, továbbá a jogszabályban meghatározott nukleáris és más radioaktív anyagot, nukleáris létesítményt;
- a lakosság alapvető szükségletét biztosító infrastruktúra és közműrendszer egyes elemeit;
- a kiemelt jelentőségű nemzeti, kulturális értéket;
- a postai szolgáltató kiemelt létesítményét, a közszolgálati rádió és televízió, a távközlési rendszerek központi létesítményét.

Ez a felsorolás első olvasatra talán általánosnak tűnhet, ugyanakkor egyértelmű keretet nyújt a tevékenységre kötelezés során.

A fenti feltételek fennállásakor a *fegyveres biztonsági őr*ség létrehozására vagy megszüntetésére irányuló eljárást kezdeményezheti:

- a létesítmény vagy tevékenység szerint hatáskörrel rendelkező *miniszter*;
- az illetékes helyi önkormányzat *jegyzője*;
- a *rendőrség*
- a létesítmény *üzemeltetője, birtokosa*, illetőleg
- a *tevékenység folytatója*.

Leegyszerűsítve ez azt jelenti, hogy az adott szerv területén folyó ilyen irányú meglévő vagy tervezett tevékenységek őrzésének végrehajtására kik kezdeményezhetik az FBŐ-szerv létrehozását. Ennek alapján tehát eljutottunk addig,

hogy a törvény erejénél fogva létre kell hozni az FBŐ-t, vagy saját kezdeményezés alapján azt létre kívánjuk hozni. Az erre irányuló, megfelelő szakmaisággal és alaposággal elkészített kérelmet a rendőrség részére kell benyújtani. A benyújtott – helyszíni szemlével és további szakhatósági állásfoglalásokkal is megalapozott – kérelem alapján az őrzés elrendeléséről, az FBŐ létrehozásáról, működtetéséről és megszüntetéséről a *rendőrség* (ez az *ORFK Rendészeti Főigazgatóságán* történik meg) *határozattal dönt*.

A határozat – az őrzésre kötelezésen túl – *meghatározza az őrzés biztonsági rendszerét, valamint a fegyver és a lőszer biztonságos tárolásának, kezelésének, felhasználásának és nyilvántartásának rendjét*. Ugyanakkor, az *FBŐ-vel történő őrzés elrendelhető állandó* (visszavonásig tartó), *időszakos* (meghatározott tevékenységhez kapcsolódó, vagy veszélyeztetettségi szinthez kötődő) vagy *ideiglenes* (határozott időtartamú) jelleggel.

FBŐ létrehozható és működtethető az adott szerv tevékenységi körébe tartozó objektum, illetve személyőrzési vagy kíséresi feladatok ellátására a Magyar Honvédség, a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény szerinti *rendvédelmi szervek*, a *Nemzeti Adó- és Vámhivatal*, az *idegenrendészeti hatóság*, illetve a *menekültügyi hatóság szervezetében*, amennyiben az FBŐ törvényben, valamint a végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott képesítési követelmények, intézkedési és kényszerítőeszköz-használati jogosultságok elegendők.

Miután tisztáztuk a rendőrség FBŐ-szervek létrehozásával kapcsolatos jogkörét, most nézzük meg, hogy az eddig ismertetett, egyéb szervezetek hogyan járhatnak el. Ennek alapján, *a saját szervezetén belül FBŐ létrehozására jogosult*:

- a honvédelemért felelős miniszter:
 - a Magyar Honvédség fokozott védelmet igénylő létesítményei;
 - a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat létesítményei;
 - a honvédelemért felelős miniszter tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó gazdasági társaság létesítményei vonatkozásában;
- a polgári hírszerzési tevékenység irányításáért felelős miniszter:
 - az Információs Hivatal létesítményei vonatkozásában;
- a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok irányításáért felelős miniszter:
 - az irányítása alatt álló polgári nemzetbiztonsági szolgálatok létesítményei vonatkozásában.

A nem rendőri szerv által létrehozott FBŐ-vel kapcsolatban joggal merülhet fel a kérdés, ez esetben ki gyakorolja a működtetéssel kapcsolatos hatósági jogkört?

Erre a válasz pedig, hogy a nem rendőri szerv által létrehozott FBŐ működésével kapcsolatos hatósági jogkört:

- a Magyar Honvédség létesítményeinél működő FBŐ vonatkozásában a honvédelemért felelős miniszter;
- az Információs Hivatalnál működő FBŐ vonatkozásában a polgári hírszerzési tevékenység irányításáért felelős miniszter;
- az irányítása alatt álló polgári nemzetbiztonsági szolgálatoknál működő FBŐ vonatkozásában a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok irányításáért felelős miniszter

gyakorolja és végzi az FBŐ intézkedésével szemben az FBŐ törvény szerint benyújtott panasz elbírálását.

Az FBŐ szervezeti felépítése

Ezzel el is jutottunk addig, hogy bemutattuk, ki és hogyan hozhat létre FBŐ-t. Tisztázni szükséges azt is, hogy a létrehozott őrség felépítése pontosan hogyan néz ki, abban kik és milyen szolgálati feladatokat látnak el.

Alaptézis, hogy az FBŐ az üzemrendszettől elkülönült, önálló szervezet, amelynek állománya az őrzésen kívül biztonsági feladatokkal bízható meg. Az egyéb biztonsági feladatok nem veszélyeztethetik az őrségutasításban előírt alapszolgálat ellátását, ezekhez az őrség szolgálati felszerelése nem használható. Tehát az őrség feladata a működését elrendelő államigazgatási határozatban meghatározott objektum, létesítmény, szállítmány vagy tevékenység őrségutasításban előírt módon történő őrzése, védelme. Az őrség szervezeti felépítését az őrzési feladat és az alkalmazott biztonságtechnikai eszközök függvényében kell kialakítani.

Az őrségek felépítésük alapján három kategóriába vannak sorolva, amelyekre az adott őrség felügyeletét ellátó rendőr-főkapitányság tesz javaslatot. Ennek alapján az őrség szervezetét a szolgálati feladatok függvényében, az alábbiak szerint kell kialakítani.

Elsőfokú őrség esetében, amelynek legalább hét felállítási helye (járőrútvonala) van, létre kell hozni az őrségparancsnoki, váltásonként az őrparancsnoki (őrségparancsnok-helyettes) és a felvezetői (őrparancsnok-helyettes), illetőleg az őri, járőri (és/vagy készségségi csoport), valamint a biztonságtechnikai előadói beosztásokat.

Másodfokú őrség esetében, amelynek *négy-hat felállítási helye* (járőrútvonala) van, létre kell hozni az *őrségparancsnoki*, váltásonként az *őrparancsnoki* (őrségparancsnok-helyettes), az *őri, járőri* (és/vagy készségi csoport), a *készségi ügyeletesi* és a *biztonságtechnikai előadói beosztásokat*.

Harmadfokú őrség esetében, amelynek *egy-három felállítási helye* (járőrútvonala) van, létre kell hozni az *őrségparancsnoki*, az *őri, járőri* (és/vagy készségi csoport), a *készségi ügyeletesi* és a *biztonságtechnikai előadói beosztásokat*.

A teljes területi zárt védelmet biztosító technikai őrzés esetén pedig őr- és járőrszolgálat helyett készségben tartott *reagáló (beavatkozó) csoportokat* kell *szervezni*. *Biztonságtechnikai előadót* csak ott kell rendszeresíteni, *ahol az őrzés egy részét vagy egészét biztonságtechnikai rendszer biztosítja*. A rendőrség által működtetett elsőfokú őrségeknél pedig az őrparancsnok és felvezető beosztások létrehozatala és működtetése abban az esetben nem kötelező, ha az őrparancsnok, valamint a felvezető részére meghatározott feladatok az őrség irányítására jogosult személy útján elláthatók.

Ahogy a bevezetőben is említettük, az FBŐ egy olyan sajátos fegyveres szervezet, amely sem a honvédséghez, sem a rendvédelmi szervekhez sem tartozik, jellege polgári, mégis szigorú, ellenőrzött szabályok között végzi napi tevékenységét. Ez a speciális állapot pedig az *őrség irányításával kapcsolatos feladatok napi szintű ellátását igényli*.

E kiemelt jelentőségű feladatok közé tartozik:

- az őrség *működési feltételeinek* (pénzügyi, anyagi, technikai ellátás, elhelyezés, a fegyver és lőszer biztonságos tárolása, hírösszeköttetés) *biztosítása*;
- a létesítmény biztonságos *őrzésének megszervezése*;
- *javaslattevél* a létesítmény *őrszolgálati okmányainak módosítására*;
- az *előírt létszám feltöltése* a felvételi követelmények betartásával;
- *intézkedés a kiképzés és a továbbképzés megszervezésére, végrehajtására, valamint ellenőrzésére*;
- a *lőgyakorlaton való részvétel biztosítása*;
- *szigorúbb őrzési fokozat elrendelése*;
- az őrségparancsnok *rendszeres beszámoltatása*;
- a létesítmény (szállítmány) őrzésével kapcsolatos *szabályozók megtartásának ellenőrzése*, intézkedés a hiányosságok megszüntetésére;
- a *szakmai irányítás segítése*;

- a rendőrségi *felügyelet zavartalanságának biztosítása*, a rendőrség szakmai intézkedéseinek *végrehajtása*;
- az őrség irányítására jogosult személyt megillető *jogosítványok gyakorlása*.

Mint az már egyértelműen bebizonyosodott, kvázi rendészeti/rendőrségi szervezeti sajátosságokról és kötelekről beszélünk, amelyek rendkívül összetett és hierarchikus viszonyt és ennek megfelelő kötelezettségeket eredményeznek mind az előjárók, mind a beosztotti állomány tekintetében. A továbbiakban pedig tekintsük át az FBŐ-szervezetekkel kapcsolatos hatósági jogkör gyakorlásának elemeit!

FBŐ-szervezetekkel kapcsolatos hatósági jogkör gyakorlása

Mint már említettük, az FBŐ-szervezetek vonatkozásában a rendőrség *hatósági jogkört* gyakorol, amely jogkör keretében:

- a *Magyar Honvédség* létesítményeinél működő FBŐ vonatkozásában a *honvédelemért felelős miniszter*,
- az *Információs Hivatal*nál működő FBŐ vonatkozásában a *polgári hírszerzési tevékenység irányításáért felelős miniszter*,
- az irányítása alatt álló *polgári nemzetbiztonsági szolgálatok*nál működő FBŐ vonatkozásában a *polgári nemzetbiztonsági szolgálatok irányításáért felelős miniszter* gyakorolja, és végzi az FBŐ törvény szerint benyújtott panasz elbírálását.

A rendőrségi határozat kötelezettje az FBŐ-t:

- *saját szervezetében* (gazdálkodó szervezet vagy költségvetési szerv útján) *köteles létrehozni, működtetni, fenntartani*, vagy
- az őrzést más FBŐ-vel rendelkező szerv útján *biztosítani*.

Az FBŐ-szerv létrehozásának és működésének (szervezeti, személyi, anyagi-technikai és pénzügyi feltételeit, fegyver- és lőszerellátásának) *költségeit, feltételeit a kötelezett biztosítja, viseli*.

A fegyveres biztonsági őrzést pedig úgy kell megszervezni, hogy az – figyelemmel az alkalmazott biztonságtechnikai eszközökre, szolgálati állatokra, az őrség szervezetére, létszámára, felszereltségére, szolgálati rendszerére – *biztosítsa*

az adott létesítmény, illetve tevékenység őrutasításban meghatározott jogellenes cselekmények elleni védelmét.

Az eddigieket, mintegy összefoglalva, egy definícióban tekintsük át, mi is az FBŐ fogalmi meghatározása:

Az FBŐ nem más, mint az FBŐ törvényben, valamint jogszabály alapján megkötött együttműködési megállapodásban meghatározott őrzési feladatokat ellátó, szolgálati fegyverrel és más kényszerítő eszközzel rendelkező, sajátos jogokkal felruházott biztonsági szervezet.

Rendőrségi hatósági jogkör gyakorlása az FBŐ-vel kapcsolatban

Maradva a rendőrség által gyakorolt hatósági jogkör bemutatásánál, ahogyan arról korábban is beszéltünk, a rendőrség határozattal dönt az őrzés elrendeléséről, az FBŐ létrehozásáról, működtetéséről és megszüntetéséről. A továbbiakban ezt mutatjuk be.

Tehát a rendőrség hatósági jogkörének gyakorlása során az alábbi tevékenységeket hajtja/hajthatja végre:

- *hatósági ellenőrzés* keretében ellenőrzi a határozatban előírtak megvalósítását;
- a kötelezett vagy az FBŐ-t működtető szervezet költségére *kiadja, visszavonja, ideiglenesen bevonja és nyilvántartja* a fegyveres biztonsági őr hatósági szolgálati igazolványát;
- határozattal *jóváhagyja* az FBŐ *őrségutasítását és őrutasítását*;
- hatósági ellenőrzés keretében *ellenőrzi* az FBŐ *szolgálatellátását*;
- *megerősített szolgálatot, riadót rendelhet el*;
- *ellenőrzi* a fegyveres biztonsági őr alkalmassága elbírálásához szükséges adatokat;
- *jog- és szakszerűség szempontjából vizsgálja* az FBŐ *személyi szabadságot korlátozó intézkedését és kényszerítő eszköz alkalmazását*;
- *különleges jogrendi időszakban kezdeményezheti* a rendészetért felelős miniszternél az FBŐ feletti parancsnokság rendőrség általi átvételét;
- *ellenőrzi, figyelemmel kíséri és szakmai felügyeletet gyakorol* az FBŐ *képzési, kiképzési, továbbképzési tevékenysége felett, végrehajtja* az FBŐ *vizsgáztatását*;
- a kötelezett vagy az FBŐ-t működtető szervezet költségére *kiadja* az FBŐ *szolgálati jelvényét*.

Az FBŐ-szervezet létrehozásakor pedig az őrzés minden körülményére kiterjedő *őrségutasítást kell készíteni*, amely tartalmazza (ennek a mindenkor aktualizált, egy eredeti példányát a rendőrhatalóságnak át kell adni):

- a létrehozó határozatban vagy az FBŐ-t működtető szervezet vezetője által meghatározott objektum, létesítmény, szállítmány vagy tevékenység *őrzésének, védelmének végrehajtására vonatkozó szabályokat*, továbbá
- a *szolgálat ellátásának módját és*
- az *őr őrhelyére vonatkozó őrzési és védelmi feladatokat.*

Amennyiben pedig a rendőrség az évenkénti, visszatérő hatósági ellenőrzése során azt állapítja meg, hogy

- az FBŐ szervezeti egységet létrehozó végleges határozatban elrendelt FBŐ-t az abban *meghatározott határidőig a kötelezett nem hozta létre*, vagy a kötelezett a fegyveres biztonsági őrzésről az arra jogosult szervezettel kötött szerződés útján nem gondoskodik (15 napos határidő);
- az FBŐ-t a kötelezett *engedély nélkül megszüntette* (15 napos határidő);
- az FBŐ *nem felel meg a szervezeti egységet létrehozó végleges határozatban*, a jóváhagyott *őrtutasításban* vagy a jóváhagyott *őrségutasításban foglaltaknak* (24 órás határidő),

akkor határozattal felhívja a kötelezettet vagy az FBŐ-t működtető szervezetet az FBŐ-vel kapcsolatos feladatainak teljesítésére, a hiányosságok megszüntetésére.

A rendőrhatalóságnak az általa feltárt vagy tudomására jutott hiányosságok, rendellenességek esetén közigazgatási bírság kiszabására van jogosultsága. Így, ha a kötelezett vagy az FBŐ-t működtető szervezet a határozatban foglaltaknak a feltüntetett határidőn belül (24 óra vagy 15 nap) nem tesz eleget, az FBŐ működése szerint illetékes megyei (fővárosi) rendőr-főkapitányság 500 000-től 2 000 000 forintig terjedő összegű közigazgatási bírságot szabhat ki. Ha a kötelezett vagy az FBŐ-t működtető szervezet a közigazgatási bírság ismételt kiszabását követően sem teljesíti a határozatban foglaltakat, a fegyveres biztonsági őrzést – a kötelezett vagy az FBŐ-t működtető szervezet költségére – a rendőrség hajtja végre. Ez magának az őrzésnek az ideiglenes jellegű átvételét jelenti, aminek igen komoly, anyagi jellegű költségvonzata van.

Az FBŐ szerv létrehozása természetesen még egy sor további alapfeltétel egyidejű teljesülését, annak a határozat kötelezettje általi teljesítését/beszerzését

követeli meg. Ezek pedig a kötelezett vagy az FBŐ-t működtető szervezet a szervezetében létrehozott FBŐ esetén, hogy:

- beszerzi, kiadja, nyilvántartja és bevonja a szolgálati fegyverzetet;
- a lőszert és egyéb felszerelést, a ruházatot;
- gondoskodik a fegyveres biztonsági őrök elméleti és gyakorlati képzéséről, továbbképzéséről, valamint az atomenergia alkalmazása körében elrendelt fegyveres biztonsági őrök esetében a fizikai állóképességre vonatkozó követelmények jogszabályban meghatározott módon történő biztosításáról.

Ugyanakkor, ezzel egyidejűleg a kötelezett, illetve a fegyveres biztonsági őrseget működtető szervezet vezetője:

- meghatározza az őrszolgálati feladatokat;
- kidolgozza a meghatározott szolgálati okmányokat.

Ezek szerint tehát létrehoztuk az FBŐ-szervezetet, rendelkezünk a megfelelő képzettségű alkalmazottakkal. Vajon elegendő lesz ennyi – már eddig is nagyszámú – feltétel egyidejű megléte, vagy még van-e szükségünk bármilyen további erő, eszköz vagy bármi más biztosítására? Most erre adunk választ.

FBŐ hatósági szolgálati igazolvány

Az FBŐ tagját hatósági szolgálati igazolvánnyal kell ellátni, ugyanis a fegyveres biztonsági őr az FBŐ – szolgálatban közfeladatot ellátó, szolgálati fegyver viselésére jogosult – tagja. A fegyveres biztonsági őrnek az FBŐ törvényben meghatározott tevékenység folytatására való jogosultságát a rendőrség által kiadott hatósági szolgálati igazolvány igazolja. Érdekességgént jegyezzük meg, hogy bizonyos FBŐ szolgálati tevékenységek során akár hivatalos személyként is jogosult lehet eljárni.¹¹

A fegyveres biztonsági őr részére a *hatósági szolgálati igazolványt a rendőrség* a kötelezett vagy az FBŐ-t működtető szervezet kezdeményezésére *hivatalból állítja ki*. A kötelezett vagy az FBŐ-t működtető szervezet haladéktalanul értesíti

¹¹ A szolgálati igazolvány kiállításáig a fegyveres biztonsági őr az FBŐ törvényben meghatározott tevékenység folytatására való jogosultságát a rendőrség által rendszeresített és a szolgálati igazolvány kiállításának kezdeményezését alátámasztó, a rendőrség által hitelesített igénylőlap igazolja.

a rendőrséget arról, ha a fegyveres biztonsági őr hatósági szolgálati igazolványának visszavonására vagy bevonására okot adó körülmény bekövetkezett.

A rendőrség haladéktalanul, de legkésőbb a tudomásra jutástól számított

15. napon a hatósági szolgálati igazolványt *határozattal*

- *visszavonja*, ha
 - a fegyveres biztonsági őr foglalkoztatási jogviszonya megszűnt,
 - a hatósági szolgálati igazolvány kiadásának feltételei megszűntek,
 - a fegyveres biztonsági őr a továbbképzési kötelezettségének nem tesz eleget, valamint a nukleáris és más radioaktív anyag, nukleáris létesítmény őrzését ellátó fegyveres biztonsági őr nem teljesíti a fizikai állóképességi követelményeket, vagy
 - a hatósági szolgálati igazolványban szereplő adatok megváltoztak;
- *bevonja*, ha a fegyveres biztonsági őrt a szolgálatellátás alól ideiglenesen felfüggesztették (az ok megszűnése esetén a rendőrség a hatósági szolgálati igazolványt a jogosultnak visszaadja).

A rendőrség a hatósági szolgálati igazolvány visszavonásának vagy bevonásának tényéről a kötelezettet vagy az FBO-t működtető szervezetet haladéktalanul tájékoztatja (a hatósági szolgálati igazolványról a felszerelési tárgyakkal foglalkozó fejezetben még bővebben lesz szó).

Hatósági nyilvántartás vezetése

A rendőrség a fegyveres biztonsági őrökről – a hatósági szolgálati igazolványok hitelességének és a fegyveres biztonsági őrök tevékenységének az ellenőrzése céljából – *közhiteles hatósági nyilvántartást vezet.*

A nyilvántartás tartalmazza:

- a fegyveres biztonsági őr
 - nevét, szolgálati beosztását,
 - munkáltatójának megnevezését;
- a hatósági szolgálati igazolványt kiállító hatóság megnevezését;
- a hatósági szolgálati igazolvány
 - sorszámát, valamint
 - érvényességére vonatkozó tény.

A nyilvántartás a fegyveres biztonsági őr tevékenysége jogszerűségének ellenőrzése céljából nyilvános. A rendőrség a fenti adatokat a hatósági szolgálati igazolvány visszavonásáig kezeli a nyilvántartásban, ha pedig a rendőrség a hatósági szolgálati igazolványt bevonja, ennek tényét a nyilvántartásban – a hatósági szolgálati igazolvány visszaadása időpontjáig – rögzíteni kell.

A továbbiakban pedig tekintsük át részletesen, hogy milyen feladatok és tevékenységek alkotják a rendőrség FBŐ-vel kapcsolatos felügyeleti tevékenységét. A feladatok megosztására a rendőrség szervezeti felépítése alapján került sor. Lényeges tudnunk, hogy a már előzőekben ismertetett, az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv *központi szervre*, az *Országos Rendőr-főkapitányságra*, *megyei (fővárosi) rendőr-főkapitányságokra*, *rendőrkapitányságokra* és *kirendeltségekre* tagozódik. A 19 megyei (fővárosi) rendőr-főkapitányság önálló feladat- és hatáskörrel működik. Az illetékes rendőr-főkapitányság szervezeti egységeiként, önálló feladat- és hatáskörrel 154 városi (kerületi) rendőrkapitányság – amelyből három vízirendészeti – és 21 határrendészeti kirendeltség működik. A rendőrkapitányságok szervezetében feladat- és hatásköri önállósággal nem rendelkező rendőrörsök működhetnek. A továbbiakban pedig a központi/területi/helyi tagozódásnak megfelelő rendőrhatalmági jogkör gyakorlását ismertetjük.

Az Országos Rendőr-főkapitányság felügyeleti tevékenysége

Az Országos Rendőr-főkapitányság felügyeleti tevékenysége során:

- a rendőrségi felügyeleti intézkedéseket, iránymutatásokat kiadja;
- az őrsegek felülvizsgálatát elrendeli, végrehajtja;
- az őrsegek országos ellenőrzésére jogosultakat nyílt paranccsal ellátja;
- a megelőző, fokozott, teljes készenlét elrendelését, minősített időszakban az őrseg feletti parancsnokság átvételét kezdeményezi;
- ellenőrizteti:
 - az őrzés biztonsági rendszerét, az ezzel összefüggő anyagi, technikai ellátás színvonalát,
 - az őrseg szolgálatsszervezésének elveit,
 - a fegyver és lőszer biztonságos tárolásának, kezelésének, felhasználásának rendjét,
 - a szakmai, kiképzési és továbbképzési követelményeket.

Az illetékes megyei (fővárosi) rendőr-főkapitányság felügyeleti tevékenysége

Az illetékes megyei (fővárosi) rendőr-főkapitányság felügyeleti tevékenysége során:

- állást foglal a felügyelete alá tartozó őrségparancsnokok, helyettesek, biztonságtechnikai előadók kinevezésében, felmentésében;
- figyelemmel kíséri az őrség fegyelmi helyzetét, a parancsnokok tevékenységét;
- intézkedik – megelőző készenlét elrendelésekor – a felügyelt őrségek fokozott szolgálatának elrendelésére, az őrség szükség szerinti megerősítésére – minősített időszak bevezetése esetén – az őrség parancsnokságának átvételére;
- segíti és ellenőrzi:
 - a szakmai képzés és továbbképzés végrehajtását,
 - a létesítmények őrzésbiztonságát, a személyi és tárgyi feltételek meglétét, a fegyver és lőszer biztonságos tárolását, az együttműködés és összeköttetés rendjét;
- szervezi és vezeti az FBŐ tagjának vizsgáztatását végrehajtó bizottságot.

Az illetékes rendőrkapitányság felügyeleti tevékenysége

Az illetékes rendőrkapitányság felügyeleti tevékenysége során:

- közvetlenül segíti az őrség létesítését, megszüntetését, a módosítások végrehajtását, közreműködik az állomány alkalmasságának elbírálásában;
- állást foglal az őrparancsnokok, valamint ennél alacsonyabb beosztásúak kinevezésében, felvételében;
- segíti és ellenőrzi:
 - a kiképzés, továbbképzés végrehajtását,
 - a jóváhagyott létszám feltöltöttségét, az állomány igénybevételét,
 - a szolgálat ellátásának hatékonyságát, az objektum, illetve tevékenység védelmét,
 - az őrség felkészültségét, intézkedéseit,
 - az állomány fegyelmi helyzetét, elhelyezését, szociális ellátottságát,
 - az együttműködés helyzetét a létesítményen belül és a rendőri szervekkel.

A kimagasló érdemeket szerzett vagy szolgálatát hosszabb ideig kiválóan végrehajtó őrt a felügyeletet gyakorló rendőri szerv belügyminiszteri jutalomra, kitüntetésre terjesztheti fel.

Elöljárók és alárendeltek, szolgálati beosztások

A jegyzetben már olyan sokszor említett katonai terminológia egyértelműen megmutatkozik a végrehajtási rendeletben részletezett előljárók és alárendeltek további ismertetésében.

Azonban, még mielőtt belevágnánk a részletekbe, tisztázzuk azok fogalmát!

Elöljáró

Az, aki az őrségutasítás vagy az őrutasítás alapján – akár ideiglenes jelleggel is – az alárendelt személyt irányítja, felé utasításadási joga van. Az előljáró köteles az utasítás végrehajtását ellenőrizni.

Alárendelt

Az, aki akár állandó, akár időleges szolgálattételre valamely előljáróhoz van beosztva, és köteles annak utasításait teljesíteni.

A hierarchikus jellegű beosztások pedig rendkívül komoly felelősséggel felruházott jogokkal és kötelezettségekkel járnak. Ezekkel a következő pontokban foglalkozunk.

Az előljáró kötelezettségei

Az előljáró kötelességi körében

- szervezi, irányítja és ellenőrzi alárendeltjei munkáját, ennek során figyelembe veszi és mérlegeli javaslataikat;
- hatáskörében önállóan intézkedik, megköveteli alárendeltjeitől, hogy pontosan és időben teljesítsék szolgálati kötelességeiket. A munkában kiemelkedő alárendeltjeit dicséri és jutalmazza, vagy erre javaslatot tesz. A fegyelemsértést elkövetőkkel szemben javaslatot tesz a felelősségre vonásra;

- alárendeltjeitől megköveteli a jogszabályok, utasítások betartását, az állampolgári jogok tiszteletben tartását. Fejleszti szakmai képzettségüket, átadja nekik a munkában szerzett tapasztalatait;
- neveli alárendeltjeit hivatásuk szeretetére és szolgálati feladataik megbízható teljesítésére;
- alárendeltjeivel szemben igazságos, gondoskodik arról, hogy a képességeiknek és adottságaiknak megfelelően vegyék ki részüket a szolgálatból;
- mindenkor biztosítja a szolgálati érdek érvényesülését;
- gondoskodik alárendeltjei jogainak és jogos érdekeinek védelméről;
- figyelemmel kíséri alárendeltjei egészségügyi helyzetét, gondoskodik egészségvédelmükről, az egészségügyi követelmények, előírások betartásáról és betartatásáról;
- beosztottjaival jó munkatársi kapcsolatot alakít ki a feladatok megértése és végrehajtása érdekében;
- gondoskodik az őrsegutastásban írt objektum, tevékenység védelméről, a szolgálat ellátásához szükséges technikai felszerelésről;
- ismeri a vezetése alá tartozó egység létszámát, a felszerelés és fegyverzet mennyiségét és állapotát;
- ellenőrzi a kiadott utasításainak végrehajtását;
- mindenkor megköveteli a fegyelem, a körletrend, az öltözködési szabályok, valamint a magatartásra vonatkozó előírások megtartását.

A felsorolást olvasva feltűnően nagyszámú azonosságot figyelhetünk meg bármely rendészeti szerv eljáróival kapcsolatos jogosultságok/kötelezettségek tekintetében, amelyek megléte szintén a tevékenységek közötti nagyfokú azonosságra, átfedésekre irányítja a figyelmet.

Az alárendelt kötelezettségei

Régi vezetéselméleti igazság, hogy csak az lehet vezető, akinek vannak követői, így az előjáró fogalma sem értelmezhető az alárendelték jelenléte nélkül.

Alapelv, hogy az alárendelt (értsd: beosztott személy) köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója, illetve az őrseg irányítására jogosult személy utasításainak engedelmeskedni, az őrzésére bízott személyeket és tárgyakat megvédeni.

Az alárendelt jelenteni köteles eljárójának

- szóban:
 - a feladatok, a szolgálati teendők végrehajtását akadályozó körülményeket,
 - ha más eljárótól, illetve az őrség irányítására jogosult személytől utasítást kapott, vagy azok ellenőrizték tevékenységét;
- írásban:
 - intézkedéseit,
 - ha bűncselekmény miatt vele szemben intézkedés történt,
 - az általa szolgálatban elkövetett vagy észlelt rendkívüli eseményeket.

Ennél a pontnál adódik a kérdés, az eljáró hogyan adhat utasítást, illetőleg az alárendelt hogyan teheti meg a szóbeli vagy írásbeli jelentését. Erre ad magyarázatot a *szolgálati út fogalma, az utasítás adásának és végrehajtásának rendje*.

A szolgálati út: a szolgálati ügyek intézésének az a módja, amelyen keresztül fokozatosan jut el az ügy alulról felfelé vagy felülről lefelé ahhoz, akinek az ügyben döntési, utasításadási joga, illetőleg intézkedési, végrehajtási kötelessége van.

A szolgálati út betartása során:

- az utasításokat – kivéve, ha jogszabály másként nem rendelkezik – alapvetően annak megtartásával kell kiadni;
- a felsőbb szerv, az eljáró, illetve az őrség irányítására jogosult személy a szolgálati út megtartását indokolt esetben mellőzheti;
- az alárendelt a szolgálati út mellőzésével kapott utasítás végrehajtását közvetlen eljárójának is jelenteni köteles;
- szolgálatos ór részére utasítást közvetlenül csak az őrségparancsnok, az őrparancsnok, illetőleg a felvezető, illetve az őrség irányítására jogosult személy adhat.

Nagyon fontos és elengedhetetlen körülmény, hogy az őrség szervezetét és működésének részletes szabályait, az utasításkiadás rendjét úgy kell kialakítani, hogy az utasítás kiadójának és végrehajtójának egyéni felelőssége mindenkor megállapítható legyen.

Ugyanakkor az alárendelt a feladata teljesítése során köteles végrehajtani a szolgálati eljáró, illetve az őrség irányítására jogosult személy utasításait. *Meg kell tagadnia az utasítás végrehajtását, ha azzal bűncselekményt követne el.* Ha a törvény rendelkezéseit pedig az eljáró sérti meg, az alárendelt közvetlenül az eljáró felettesénél, vagy ha a törvényt sértést a szerv vezetője követi el, a szerv

felettes szervénél, illetőleg az őrség felügyeletét ellátó szervnél bejelentheti. A bejelentéssel megkeresett szerv vezetője a törvénysértést köteles kivizsgáltatni, és a bejelentőt a vizsgálat eredményéről, a tett intézkedésről – a bejelentés kézhezvételétől számított – nyolc napon belül tájékoztatni. A törvénysértés bejelentése miatt a bejelentőt hátrány nem érheti, az alaptalanul tett bejelentés esetén felelősségre vonás kezdeményezhető.

Az őr általános kötelességei

A szolgálati út és egyéb alapelvek után tekintsük át a további egyetemleges és egyértelműen militarista jellegű FBŐ-kötelmeket, amelyek alapján *a fegyveres biztonsági őr*:

- szolgálatban fegyelmezett, a fegyveres biztonsági őrhöz méltó magatartást tanúsít;
- megjelenése ápolt és gondozott;
- felelősséget érez őrtársai iránt, segíti, egyben visszatartja őket a jogsértő cselekedetektől;
- éber, minden körülmények között megőrzi az üzleti és magántitkot, valamint betartja a minősített adat védelmére vonatkozó követelményeket és a személyes adatok kezelésére vonatkozó jogszabályi előírásokat;
- kötelmeit e Szabályzat szellemében teljesíti;
- szakmai ismereteit állandóan fejleszti;
- szolgálati tevékenysége során érvényt szerez a törvényes rendelkezéseknek, az őrutasításban előírtaknak;
- a szolgálati feladatát fegyelmezetten végzi, mindenkor betartja a szolgálati utasításokat;
- engedelmeskedik elöljáróinak, vezetőinek, illetve az őrség irányítására jogosult személyeknek, segíti őket a feladatok végrehajtásában, a fegyelem fenntartásában;
- szeszeseitől befolyásolt, illetve bármilyen okból bódult állapotban szolgálatot nem teljesíthet és szolgálatba nem osztható be. Aki szolgálatát önhibájából nem tudja ellátni, felelősségre kell vonni.

Az őr szolgálatban – ha az a szolgálati feladatai maradéktalan végrehajtását nem veszélyezteti – *az őrutasításban meghatározott területen segítséget nyújt:*

- a rendőri intézkedés végrehajtásához;

- balesetnél a helyszín biztosításához, a rendőrség, a mentők, tűzoltók értesítéséhez;
- a bűncselekmény tettesének elfogásához;
- elfogott személyek őrzéséhez vagy előállításához;
- a sérültek részére elsősegélynyújtáshoz.

Az őrség tagja amennyiben bűncselekmény gyanújáról vagy elkövetéséről tudomást szerez, jelenti parancsnokának, vagy ha a késedelem veszéllyel jár, a rendőrségnek. Továbbá az őr titoktartási kötelezettségéről nyilatkozatot ír alá, a nyilatkozat egy példányát az őr személyi anyagában kell megőrizni.

Az eddig megismert és egyértelműen hierarchikus alá- és fölérendeltséget megállapító köteleességek után, most pedig tekintsük át, hogy mindezek milyen beosztási kategóriákhoz kapcsolódnak!

Az őrségparancsnok

Az őrség parancsnoka a vezetőjének, illetve az őrség irányítására jogosult beosztottjának van alárendelve. Az őrség parancsnoka az eljárója az őrség teljes személyi állományának. Feladatrendszerük pedig rendkívül összetett, amelynek bemutatására azok tényszerű felsorolásával nyílik lehetőségünk.

Az őrségparancsnok felelős:

- az őrségre bízott javak őrzéséért, védelméért;
- az őrség állományának harckészültségéért, kiképzéséért, fegyelméért;
- az őrszolgálat szabályos ellátásáért;
- a híradó- és jelzőeszközök üzemképességéért;
- az őrség elhelyezési körletének belső rendjéért;
- a fegyver és lőszer biztonságos tárolásáért;
- a rendőrségi felügyelet gyakorlásához szükséges feltételek biztosításáért.

Az őrségparancsnok

- ismeri az őrség feladatát, az őrutasításban, az őrhelytáblázatban, az őrzési és védelmi tervekben foglaltakat, a szabályzatok és utasítások előírásait;
- szervezi, irányítja az őrség szolgálatát és ellenőrzi a végrehajtást;
- megköveteli az őrség fegyelmét és az őrszolgálat előírás szerinti ellátását;
- megszervezi az objektum védelmét az esetleges támadás elhárítására;

- naprakész állapotban tartja az őrszolgálati okmányokat;
- szervezi, irányítja és vezeti az őrség állományának kiképzését és továbbképzését;
- ismeri és oktatja a fegyverek kezelését és az őrség fegyverhasználatára vonatkozó szabályokat;
- legalább kéthetenként ellenőrzi az őrség részére kiadott fegyver és lőszer meglétét, állapotát;
- betegség, szabadság esetén hatáskörében módosítja a szolgálat vezényleését;
- szükség esetén a készsülségből járőröket küld ki az őrség megerősítésére;
- ha az őr fegyverét használta, azt haladéktalanul jelenti vezetőjének és az illetékes rendőri szervnek, az őrt leváltja és biztosítja a helyszínt;
- elkészíti és naprakészen tartja az őrség riasztási és készsülségbe helyezési, valamint minősített időszaki feladattervét;
- az elfogott személyek ruházatát átvizsgálja (átvizsgáltatja), és jelenti az esetet vezetőjének;
- támadás esetén intézkedik annak elhárítására, a terv alapján megszervezi az együttműködést;
- robbanás, tűz, elemi csapás esetén intézkedik az életmentésre, elsősegélynyújtásra, az anyagi javak mentésére, a helyszín biztosítására;
- gondoskodik az őrség tagjairól, a törvényes járandóságuk biztosításáról, jogos kérelmük, panaszuk elintézéséről, illetőleg azok előterjesztéséről;
- rendszeresen jelent vezetőjének a szolgálat ellátásáról, az őrség helyzetéről, fegyelmi állapotáról;
- állandó kapcsolatot tart a rendőri szervekkel.

Az őrségparancsnok-helyettes

Az őrségparancsnok-helyettes az őrségparancsnok, illetve az őrség irányítására jogosult személy utasításai szerint végzi feladatát. Az őrség személyi állományának előjárója. Az őrségparancsnok távollétében – a személyzeti jogkör kivételével – az őrségparancsnok jogkörében jár el, illetőleg feladatait végzi.

Az őrparancsnok (őrségparancsnok-helyettes)

Az őrparancsnok az őrségparancsnoknak van közvetlen alárendelve, előljárója a parancsnoksága alatt szolgálatba vezényelt állományoknak, aki *felelős*:

- a rábízott javak őrzéséért, védelméért;
- az őrség szolgálatellátásáért;
- az őrség elhelyezési körletének rendjéért;
- a híradó- és jelzőeszközök üzemképességének megóvásáért;
- a berendezési tárgyak meglétéért, épségéért.

Az őrparancsnok

- ismeri az őrség feladatát és az őrszolgálati okmányokban foglaltakat, az őrség beosztottjaitól megköveteli kötelességük maradéktalan teljesítését;
- a váltás előtt eligazítja az öröket, járőröket feladataik ellátására, kiadja a fegyvert, ellenőrzi a fegyverek szabályos töltését, ürítését;
- a soron következő váltást idejében útba indítja vagy felvezeti;
- ha az őrhelyen esemény történt, az őr hívására az őrhelyre megy, tájékozik, intézkedéseket tesz, az eseményt bejegyzí a naplóba;
- ismeri a technikai (híradó-, jelző-, világító-) eszközök alkalmazásának szabályait, üzemzavar esetén intézkedik annak megszüntetésére;
- ha az őr a fegyverét használta, azt haladéktalanul jelenti előljárójának, a rendőri szervnek. Az őrparancsnok az őrt leváltja és biztosítja a helyszínt;
- a létesítmény területén vagy körzetében feltartóztatott, elfogott személyt az őrszobára kísérteti, ruházatát átvizsgálja vagy átvizsgáltatja, jelenti az esetet a rendőri szervnek, valamint az őrség parancsnokának;
- ha az őrség tagja feladatát nem a szabályzat szerint látja el, leváltja, fegyverét elveszi, jelenti az előljárójának és intézkedik pótlásáról;
- ha valaki az őrség állományából megbetegszik, a szolgálatból leváltja, intézkedik orvosi ellátására és pótlására;
- ha az őrség elhelyezési körletében vagy a létesítmény területén tűz üt ki, elemi csapás keletkezik, az őrutasítás szerint jár el, és megteszi az adott helyzetben a hatáskörében megtehető intézkedést a tűz eloltására, illetőleg az elemi csapás következményeinek elhárítására, majd jelenti az előljárójának;
- ha a létesítményt támadás éri, az őrutasítás szerint intézkedik;

- szolgálati ideje alatt a felállított őrköt és járőrököt a technikai eszköz útján többször, személyesen legalább négyóránként egy-egy alkalommal ellenőrzi vagy helyettesével ellenőrizteti.

Az őrparancsnok csak az előjárókat, az őrség irányítására jogosult személyeket, valamint az általuk nyílt paranccsal ellenőrzésre feljogosított személyeket engedi be az őrség elhelyezési körletébe. Ezt megelőzően, ha az érkezőket személyesen nem ismeri, kéri a nyílt parancsot és a személyazonosságukat igazoló okmányt.

Az őrparancsnok a különleges létesítmény őrzése esetén a létesítményhez személyek érkezése során

- az őrség őrzete alatt álló lezárt építményeket (raktárak, helyiségek) csak az erről szóló kimutatásban feltüntetett, arra jogosult személy aláírásával és körbélyegzővel ellátott engedéllyel rendelkező személy számára nyithatja ki;
- ellenőrzi a pecsétet, zárat, a jelző- és híradóeszközök működését;
- ellenőrzi és egyezteti a felmutatott engedélyt a hitelesített mintával, és ellenőrzi az érkező személyazonosságát. A helyiségbe a belépést az okmányokban előírt követelmények betartásával engedi meg. Tűz- és robbanásveszélyes helyiségbe csak az előírt lábbelivel, fegyver és gyújtóeszköz nélkül szabad belépni;
- beírja a naplóba a felnyitás és lezárás idejét;
- ha rendellenességet tapasztal, nem engedi be az érkezőt a helyiségbe, feltartóztatja és jelenti előljárójának.

Az őrparancsnoknak tilos

- az őrség elhelyezési körletét nem szolgálati célból elhagyni;
- az őrség tagját elengedni az őrségparancsnok engedélye nélkül;
- illetéktelen személyeket az őrszobára beengedni.

A felvezető (őrparancsnok-helyettes)

A felvezető – ha az őrségnél az őrparancsnoki beosztást létrehozták – az őrparancsnoknak van közvetlen alárendelve, feladatát az őrparancsnok határozza meg. A felvezető előljárója a parancsnoksága alatt szolgálatba vezényelt állománynak.

Felelős az alárendelt örök felvezetéséért és időben történő leváltásukért, az őrhelyek szabályos átadás-átvételéért.

A felvezető

- őrségváltáskor a régi felvezetőtől átveszi a pecsétmintákat (ólomzármin-tákat), az örök felvezetésekor az őrzendő létesítményeket;
- ismeri a hozzá tartozó őrhelyek elhelyezését, őrzés-védelmi viszonyait (figyelés, kilövés stb.) és minden őrhelyre vonatkozóan a felállított ör kötelmeit;
- mielőtt az öröket az őrhelyekre felvezetné, ellenőrzi, hogy ismerik-e feladataikat és az összeköttetés módját;
- felvezetés előtt ellenőrzi az örök felszerelését;
- a fegyverek töltésekor ellenőrzi, hogy a fegyverek úgy legyenek megtöltve (cső alá), hogy a töltényürbe töltény ne kerüljön, és a zár fesztelenítve legyen;
- idejében vezeti fel a váltást, ellenőrzi az őrhely átadás-átvételét, a pecsétek (ólomzárak) sértetlenségét, a technikai eszközök használhatóságát;
- minden váltás után jelenti az előljárójának a váltás megtörténtét, az őrhelyek állapotát, az észlelt hiányosságokat és a megszüntetésre tett intézkedéseket;
- az előljárója, illetve az őrség irányítására jogosult személy utasítására ellenőrzi az örök szolgálatellátását;
- mint készségségi ügyeletes szükség esetén leváltja – pihenőjük idejére –, helyettesíti az öröket.

A felállított ör

Amennyiben az őrségnél az őrparancsnoki, illetve a felvezetői beosztást létrehozták, az őrparancsnoknak és a felvezetőnek van közvetlen alárendelve;

- az őrhelyén őrzési feladatot lát el;
- őrhelyét, mozgási körletét – leváltásának esetét kivéve – még akkor sem hagyhatja el, ha testi épségét veszély fenyegeti;
- őrhelyére vonatkozó feladatát az őrutasítás, őrhelytáblázat és az őrhelyvázlat tartalmazza.

Amikor az új felállított őr átveszi az őrhelyét, a felvezető, illetve a régi őr jelenlétében személyesen kell meggyőződnie mindazoknak teljességéről és hiánytalanságáról, amit az őrhelytáblázat szerint őriznie kell.

A felállított őr

- pontosan ismeri az őrszolgálati okmányokban, szabályzatokban előírtakat;
- fegyverét nem adja ki a kezéből – leváltásának esetét kivéve – még azoknak sem, akiknek alá van rendelve;
- fegyverét az őrhelyén készen tartja arra, hogy szükség esetén azonnal használhassa;
- a szolgálatban lévő őrparancsnok, a felvezető, az őrség irányítására jogosult személy, valamint az általuk kísért személyek kivételével senkit sem enged az őrhelyhez és az őrzött létesítményhez;
- tudja kezelni az őrhelyen levő technikai eszközöket és a tűzoltó berendezéseket;
- ha az őrhelyen rendellenességet észlel, illetőleg ott rendzavarás fordul elő, a helyszínre hívja az elöljáróját és megkezdi a szükséges szolgálati intézkedések foganatosítását.

A felállított őr pisztolyának derékszíjon, géppisztolyának „szíjra” vagy „mellre” helyzetben kell lennie. A pisztolyát és a géppisztolyát úgy kell megtölteni, hogy a csőben ne legyen töltény, fesztelen és biztosított állapotban legyen. Tűz vagy elemi csapás elhárítása esetén az őrnek a géppisztolyát „mellre” vagy „hátra” helyzetbe kell vennie.

A felállított őr/őrnek

- az őrhelyen tilos minden olyan tevékenységet végezni, ami a szolgálat ellátásától figyelmét elvonja;
- a tűz- és robbanásveszélyes helyek kivételével nappal dohányozhat, a dohányzásra engedélyezett őrhelyeket az őrsegutastásban meg kell jelölni;
- rossz időjárás esetén (esőben, erős szélben, havazásban) a szolgálat maradéktalan ellátása mellett az őrödéba beállhat (ilyen esetben fokozottan figyel, és kilép onnan, ha kötelességének teljesítése megköveteli, vagy ha a váltás, elöljáró, illetve az őrség irányítására jogosult személy közeledik);
- jó látási viszonyok között – az elöljáró, illetve az őrség irányítására jogosult személy, valamint az általuk kísért személyek kivételével – mindenkit, aki

az őrhelyhez vagy jelzőtáblákkal megjelölt tilos terület határához közeledik (15-20 m-re) „Állj, vissza!” vagy „Állj, térjen ki jobbra (balra)!” felszólítással elküld az őrzött területről;

- az ellenőrző személynél jelentkezik és jelenti a szolgálatával kapcsolatos eseményeket (ha az őrhelyhez közeledő személy nem teljesíti a felállított őr felszólítását, az őrnek a szabályzat szerint kell eljárni);
- amennyiben a híradó- és jelzőberendezések megrongálódtak – ha értesítés más módon nem lehetséges –, a felállított őr felfelé irányított (jelző) lövéssel hívhatja ki a parancsnokát (felvezetőjét);
- tűz- és robbanásveszélyes létesítménynél felállított őr senkinek sem engedheti meg a dohányzást és a nyílt láng használatát.

A járőr

- A járőrparancsnokból és egy-két beosztottból vagy egy főből áll;
- az őrzést önállóan látja el vagy a felállított őrok kiegészítéseként;
- esetenként megerősíthető szolgálati kutyával, valamint kutyavezetővel;
- fegyverzete, felszerelése, jogai és kötelességei megegyeznek a felállított őrével;
- részére járőrútvonalat kell kijelölni;
- ha több járőr működik egy időben, az előjáró, illetve az őrség irányítására jogosult személy ismertetőjelet, illetve számozást állapít meg részükre;
- menetvonalán – a terepviszonyokat figyelembe véve – megfigyelőhelyeket kell meghatározni, ahol a járőr 10-15 percig álló megfigyelést hajt végre;
- megfigyelőhelyét rejtteni kell;
- menetvonalát az őrutasításban kell előírni;
- az előírt feladat végrehajtása után bevonul az őrség elhelyezési körletébe, és jelenti a parancsnoknak az eseményt, a feladat végrehajtását.

A szállítmánykísérő őr

A szállítmányt kísérő őr az őrség parancsnokának van közvetlen alárendelve. Felelős a rábízott javak megőrzéséért. Szolgálati ideje alatt őrszolgálati feladatot lát el; jogai és kötelességei azonosak a felállított őrével, az alábbiakkal kiegészítve:

- őrzi és védi a szállítmányt a szállítmányőrzési és kíséresi terv szerint;
- megakadályozza, hogy illetéktelen személyek a szállítóeszközöket megközelítsék;
- a rakomány rögzítésének meglazulása, a jármű meghibásodása vagy más hasonló veszélyt előidéző ok esetén a szállítmánykíséresi tervben meghatározott jellel megállítja a szállítóeszközt;
- a szállítóeszköz megállásakor, arról leszállva ellátja az őrzésvédelmi feladatait;
- tűz- vagy robbanásveszélyes szállítmány esetén megtiltja, hogy a szállítmány mellett a meghatározott távolságon belül bárki dohányozzon vagy nyílt lángot használjon;
- üzemzavar esetén a javító részleg tagjait a szállítmányhoz engedti.

A személyőrző, kíséző őr

A rendvédelmi szervek szervezetében az FBÖ törvény szerint létrehozott őrseg tagja személyőrző, kíséző őr feladatokat is elláthat. A személyőrző, kíséző őr feladatokat ellátó fegyveres biztonsági őr a szolgálati ideje alatt őrszolgálati feladatokat lát el, feladatát az őrparancsnoktól kapott eligazítás szerint köteles ellátni.

Készültségi (reagáló) csoport

Azoknál az objektumoknál, ahol a telepített biztonságtechnikai rendszer teljeskörűen biztosítja az illetéktelen behatolás elleni védelmet, őrök és járőrök helyett készültségi (reagáló) csoportot kell szervezni.

A csoport létszámát, szolgálati rendszerét, tartózkodási helyét, öltözetét, a szolgálat közbeni elfoglaltságát az őrutasításban úgy kell szabályozni, hogy:

- a biztonságtechnikai rendszer jelzésére képes legyen a behatolási kísérlet helyét az őrutasításban meghatározott időn belül lezárni;
- a biztonságtechnikai rendszer meghibásodása esetén személyi őrzésre az őrutasításban meghatározott időn belül áttérni és a hiba kijavításáig így gondoskodni az objektum biztonságáról.

Állandó készségi csoport szervezése esetén a csoport részére meghatározott szolgálati feladatokra való felkészültségét váltásonként minden napszakban havonta egyszer ellenőrizni kell.

Az őrség tagjainak felszerelése

Formaruha

Szintén alapvető tény, hogy a fegyveres biztonsági őrköt *formaruhával és szolgálati jelvénnel kell ellátni*. Az őrség formaruháját, az ezzel kapcsolatos viselési szabályokat, az ellátás és utánpótlás rendjét az őrségeket működtető munkáltatók határozzák meg a vonatkozó pénzügyi és munkajogi normák keretei között (formaruházat és egyéb felszerelési tárgyak, 11. sz. melléklet). Ugyanakkor, a rendszeresíteni kívánt formaruha terveit az őrség felügyeletét ellátó szervvel véleményeztetni kell. A formaruházat kialakítása és a termékről készült műszaki dokumentáció összeállítása a rendészeti feladatokat ellátó szerv vagy személy irányításáért, felügyeletéért felelős miniszter feladata, amelynek összeállítására és elfogadására a rendészetért felelős miniszter egyetértésével kerül sor.

A kiadott formaruha a munkáltató tulajdona. A formaruha a foglalkoztatás megszűnéséig a rendészeti feladatokat formaruhában ellátó személy birtokában van. Az FBŐ-s köteles a formaruha megőrzésére, rendeltetésszerű használatára, állagmegóvására. Formaruházatát csak feladatai ellátása során, illetve munkába utazás vagy a munkából történő hazautazás céljából a lakóhelye és a feladatellátási helye közötti legrövidebb útvonalon viselheti, egyéb esetekben viselése tilos. Annak megváltoztatása és – a testhez igazítást kivéve – átalakítása nem megengedett, továbbá az FBŐ-s feladata ellátása során, a formaruha jellegén változtató más ruhaneműt nem viselhet. A formaruha használatból kivonása esetén annak más célra történő további felhasználása csak a szolgálati feladattal kapcsolatos fizikai munkavégzés során, a jelzések eltávolítását követően lehetséges.

A ruházati ellátás alap- és utánpótlási ellátásból áll. Így az alapellátás:

- egyszeri ellátás, amelynek rendeltetése, hogy a rendészeti feladatokat ellátó személy rendelkezzen mindazon ruházati cikkekkel és felszerelési eszközökkel, amelyek feladatai ellátásához szükségesek, illetve amelyeket az alapellátási norma számára előír;

- normája, az új felszerelő első ellátásához szükséges ruházati cikkek és felszerelési eszközök körét, valamint mennyiségét határozza meg;
- az arra való jogosultság kezdő időpontját a munkáltató határozza meg (általában a jogosultság kezdeti hónapjának első napja);
- kiadásakor közölni kell a ruházati cikkek tervezett viselési idejét, illetve az utánpótlás időpontját és módját, továbbá azt, hogy a ruházat tisztítása, mosatása, karbantartása a rendészeti feladatokat ellátó személy kötelessége.

A ruházati utánpótlási ellátás pedig az elhasználódott ruházati cikkek és felszerelési eszközök pótlását, valamint az újonnan rendszeresített ruházati cikkek és felszerelési eszközök biztosítását szolgálja. Attól pedig, akinek foglalkoztatási jogviszonya megszűnt, a kiadott ruházati cikkeket és felszerelési eszközöket – a munkáltató által meghatározottak kivételével – azonnali hatállyal be kell vonni és azt további utánpótlási készletként kell hasznosítani.

A formaruhának különböznie kell:

- a Magyar Honvédség, illetve a központi államigazgatási szervekről, valamint
- a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény szerinti rendvédelmi szervek, valamint
- az Országgyűlés biztonságáról gondoskodó Országgyűlési Őrség egyenruhájától, valamint
- a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományának egyenruhájától.

E rendelkezés nem vonatkozik a Magyar Honvédség létesítményeit őrző FBŐ önkéntes tartalékos tagjaira.

A fegyveres biztonsági őr az őrség működési területén, szolgálati úton, szállítmánykísérés során szolgálati igazolványa és jelvénye igazolja. A formaruhán „fegyveres biztonsági őr” felirat helyezhető el. A munkáltatói hovatartozás a ruházat karrészen jelezhető. Felvarrással, hímzéssel vagy tépőzárral kell rögzíteni a formaruházat felső ruházati viseletelemeinek:

- jobb ujján a munkáltató megnevezését tartalmazó (például ORFK) jelzést (rendőrségi FBŐ-karjelzések, 8. számú melléklet), míg
- bal ujján az adott rendészeti tevékenység megnevezését tartalmazó jelzést.

FBŐ hatósági szolgálati igazolvány

Mint már a korábbiakban említettük, a szolgálati igazolvány¹² (9. számú melléklet) igazolja, hogy birtokosa az igazolványon megjelölt szervezet őrségének – szolgálatban fegyverviselésre és az FBŐ törvényben meghatározott intézkedésre, továbbá a törvényben meghatározott esetekben kényszerítő eszköz használatára jogosult – tagja.

A szolgálati igazolványt az FBŐ törvény szerinti eredményes szakmai vizsga alapján a vizsgáztatásban részt vevő – más szerv által végzett vizsgáztatás esetén az őrséget fenntartó szerv székhelye szerint illetékes – megyei (fővárosi) rendőr-főkapitányságtól az őrséget fenntartó szerv igényli a rendőrség által rendszeresített igénylőlapot. Az igénylőlapot a rendőrségre kell eljuttatni. Az igénylőlapon szereplő adatok hitelességének ellenőrzése a felügyeletet ellátó szerv felelősségi körébe tartozik. A szolgálati igazolvány előállításához szükséges szöveges adatok alapján a személyazonosításhoz szükséges adatfelvételezést

¹² Az igazolvány az ISO 7810 (1995) szabványnak megfelelő, ID-1 méretű, zöld színű címsorban sötétzöld felirattal ellátott, holografikus biztonsági elemet tartalmazó, többretegű műanyag kártyaigazolvány, az alábbi tartalommal:

- a fegyveres biztonsági őr arcfényképe;
- a „fegyveres biztonsági őrség” felirat;
- a működtető szerv megnevezése;
- a fegyveres biztonsági őr neve, beosztása;
- a „szolgálatban fegyverviselésre jogosult” felirat;
- az érvényességi ideje;
- az igazolvány kiállításának helye és időpontja;
- a hatósági szolgálati igazolványt kiállító hatóság és a munkáltató érvényesítő aláírása, bélyegzőlenyomata.

A fenti adattartalom tényleges megoszlása az igazolvány előoldalán:

- FBŐ címer;
- a „FEGYVERES BIZTONSÁGI ŐRSÉG” felirat;
- arckép;
- név, beosztás;
- a „SZOLGÁLATBAN FEGYVERVISELÉSRE ÉS INTÉZKEDÉSRE JOGOSULT” felirat.

Az igazolvány hátoldalán:

- a „VISSZAVONÁSIG ÉRVÉNYES!” felirat;
- „MUNKÁLTATÓ”, „KÓD”, „P.H.” felirat, aláírás;
- „SORSZÁM” felirat (alatta az igazolvány sorszáma);
- „RENDŐRHATÓSÁG”, „KÓD”, „P.H.” felirat, aláírás;
- a „KITÖLTÉS DÁTUMA” felirat.

(a fénykép- és az igazolványhitelesítést szolgáló aláírások, valamint bélyegzőlenyomatok digitalizálása és a rögzített adatok továbbítása) az illetékes rendőr-főkapitányságok személyzeti szerve által történik. Az őrség tagja részére kiállított szolgálati igazolvány átadását az e célra szolgáló és a szolgálati igazolványhoz mellékelt átvételi okmányon az érintettnek aláírásával személyesen kell igazolni.

A szolgálati igazolvány elvesztése esetén a fenntartó szerv megbízottja haldéktalanul köteles az elvesztés körülményeit megvizsgálni, az érintett felelősségének mértékét megállapítani. A kivizsgálást követően soron kívül intézkednie kell az illetékes rendőrhatalóság felé az elvesztett szolgálati igazolvány körözésének elrendelésére. Az elvesztett vagy egyéb ok miatt cserére szoruló szolgálati igazolvány igénylése ugyancsak az igénylőlap kitöltésével, az FBŐ törvényben meghatározott módon történik.

Az őrség tagjainak szolgálati igazolványát a hatáskörrel rendelkező személy-ügyi szerv visszavonja, és új igazolvánnyal látja el, ha:

- az igazolvány megrongálódik,
- az igazolványt elveszítik,
- az őrség tagjának adataiban változás áll be.

FBŐ szolgálati jelvény

A szolgálati feladatot ellátó őrt a szolgálati igazolványa mellett a szolgálati jelvény¹³ (10. számú melléklet) igazolja, amelyet a szolgálat teljesítése során köteles viselni, azt a szolgálatba lépéskor a szolgálati felszereléssel együtt kell kiadni, és a szolgálat befejeztével be kell vonni. A szolgálati azonosító jelvényt a formaruházat felső ruházati viseletelemeinek mellzsebében, bal oldalt a zsebfedő alatt, a rögzítő gombjára gombolva vagy az annak megfelelő helyre tűzve kell viselnie. A szolgálati azonosító jelvényt a zsebtakaró alsó széle alá úgy kell feltűzni, hogy az a zseb függőleges középvonalával egybeessen.

¹³ A szolgálati azonosító jelvény pajzs alakú, 60 mm magas, legszélesebb pontján 45 mm. A pajzs alakban felül arany alapú, 9 mm széles szalagmintán 5 mm magas, fekete színű betűkkel, amelyek a pajzs alak csúcsa irányába legyezőszerű elhelyezésűek, két sorban FEGYVERES BIZTONSÁGI ŐRSÉG felirat. Alatta, piros mezőben 17 mm nagyságú, arany színű betűkkel FBŐ rövidítés. A pajzs alján arany színű téglalap, amely szalagmintában folytatódik. A 22 × 10 mm-es téglalap alapon ötjegyű, 5 mm magas, 3 mm széles, fekete színű számokból álló azonosítószám. A szolgálati azonosító jelvény fekete bőrlátétén rögzített, amely gombolós kivitelű. A bőrlátét 2 mm-rel szélesebb a fémjelvényénél, felül a gombolás céljára lyukasztott és hasított.

A szolgálati jelvény előállítás, a szükséges utánpótlás biztosítása, az őrséget fenntartó szerv részéről történő igénylése az igazolványra vonatkozó szabályok szerint történik. A szolgálati jelvények kiadását és nyilvántartását az illetékes rendőr-főkapitányságok személyügyi szervei végzik.

A kinevezéskor átadott, továbbá a bármely okból használhatatlanná vált szolgálati igazolvány, illetőleg szolgálati jelvény pótlásának költségeit az őrt alkalmazó munkáltató megtéríti.

A szolgálati igazolvány és a szolgálati jelvény előállítási költségét az őrséget fenntartó szerv a szolgálati igazolvány-igénylés benyújtását megelőzően a rendőrség kincstári előirányzat, felhasználási keret számlájára köteles teljesíteni. A befizetést igazoló okmányt (átutalási megbízás) a szolgálati igazolvány-igénylőlaphoz csatolva kell az illetékes megyei rendőr-főkapitányságnak felterjeszteni.

Műszaki-technikai és elektronikus megfigyelőrendszer működtetése

Napjaink talán egyik legkritikusabb és legösszetettebb szabályozással átszőtt területe a műszaki-technikai és elektronikus megfigyelőeszközök működtetése, az adatkezelés kérdésköre, az FBŐ általi elektronikus megfigyelőrendszer működtetése (elektronikus megfigyelőrendszer), a *kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvétel rögzítése*, így az FBŐ őrzésből adódó kötelezettségek teljesítése, amelynek során:

- a létesítmény telephelyének védelme;
- a radioaktív és veszélyes anyagok őrzése;
- a rendkívüli események megelőzése, következményeinek elhárítása, kivizsgálásának segítése;
- a jogsértések észlelése;
- az elkövető tettenérése, valamint
- a jogsértő cselekmények megelőzése céljából,

a személyes adatok védelmére vonatkozó jogok érvényesítése mellett készíthet, illetve kezelhet. E tevékenysége során a fegyveres biztonsági őr *adatkezelőnek minősül.*

A fegyveres biztonsági őr elektronikus megfigyelőrendszer *a védett létesítmény területe és annak környezete megfigyelésére* alkalmazhat. Alapesetben a rögzített kép-, hang, valamint kép- és hangfelvételt a *fentiek szerinti felhasználás hiányában meg kell semmisíteni, illetve törölni kell:*

- *közterületet is érintő megfigyelőrendszerrel történő rögzítés esetén a rögzítéstől számított három nap;*
- *a védett létesítmény területe és annak környezetét figyelő elektronikus megfigyelőrendszerrel történő rögzítése esetén a rögzítéstől számított 60 nap elteltével.*

A rögzített kép-, hangfelvétel vagy valamint kép- és hangfelvétel vagy az abban szereplő személyes adat csak:

- *a rögzítés helyszínén elkövetett bűncselekmény, szabálysértés miatt indult büntető-, szabálysértési vagy más hatósági eljárás során;*
- *körözött személy vagy tárgy azonosítása, vagy intézkedés jogszerűségének közigazgatási eljárásban történő vizsgálata céljából, valamint*
- *az érintett személy jogainak gyakorlása érdekében használható fel.*

Az, akinek jogát vagy jogos érdekét a rögzített kép-, hang- vagy a kép- és hangfelvétel vagy az abban szereplő személyes adatának rögzítése érinti, a fentiekben meghatározott időtartamon belül jogának vagy jogos érdekének igazolásával kérheti, hogy a rögzített kép-, hang- vagy a kép- és hangfelvételt vagy az abban szereplő személyes adatot kezelője ne semmisítse meg, illetve ne törölje.

A bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság, a büntetőeljárás során eljáró előkészítő eljárást folytató szerv, a szabálysértési hatóság a nemzetbiztonsági szolgálatok, nemzetközi jogsegély keretében külföldi hatóság a fentiekben meghatározott időtartamon belül kezdeményezheti, hogy a rögzített kép-, hang- vagy a kép- és hangfelvételt vagy abban szereplő személyes adatot kezelője ne semmisítse meg, illetve ne törölje. A rögzített kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvétel – a jogszabályban meghatározott szabálysértési, bűnüldözési, igazságszolgáltatási, valamint nemzetbiztonsági célból – a bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság, a büntetőeljárás során eljáró előkészítő eljárást folytató szerv, a szabálysértési hatóság a nemzetbiztonsági szolgálatok, nemzetközi jogsegély keretében külföldi hatóság, jogainak gyakorlása érdekében az érintett, valamint a jogszabály alapján eljárás kezdeményezésére irányuló jogának gyakorlása érdekében harmadik személy részére lehet átadni. Ebben az esetben az adatok kezelésére az alapul szolgáló eljárás szabályait kell alkalmazni.

További lényeges határidők felsorolása, így, ha a rögzített kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvétel:

- *a fenti határidőn belül, vagy*

- ha a határidő már eltelt – és a megkereséstől számított 30 napon belül felhasználására sor kerül, akkor a meghatározott határidő lejártát követően –, a rögzített kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt haladéktalanul meg kell semmisíteni, illetve törölni kell.

A közterületet is érintő elektronikus megfigyelőrendszerrel védett terület esetén a védelemre kötelezett szervezet vezetője:

- jól látható helyen;
- jól olvashatóan;
- a területen megjelenni kívánó harmadik személyek tájékozódását elősegítő módon

köteles figyelmeztető jelzést elhelyeztetni.

A figyelmeztető jelzés tájékoztatást ad:

- a területre bevezetni tilos tárgyokról, azok jellegéről;
- arról a tényről, hogy az adott területen elektronikus megfigyelőrendszert alkalmaznak;
- az elektronikus megfigyelőrendszer által folytatott megfigyelés, valamint a rendszer által rögzített, személyes adatokat tartalmazó kép- és hangfelvétel készítésének, tárolásának céljáról;
- az adatkezelés jogalapjáról;
- a felvétel tárolásának helyéről;
- a tárolás időtartamáról;
- a rendszert alkalmazó (üzemeltető) személyéről;
- az adatok megismerésére jogosult személyek köréről, továbbá
- az érintettek jogaira és érvényesítésük rendjére vonatkozó rendelkezésekről, valamint
- a fegyveres biztonsági őr intézkedései által okozott jogsérelem esetén igénybe vehető eljárásokról.

Alkalmazási tilalom

Nem alkalmazható a létesítményt figyelő elektronikus megfigyelőrendszer olyan helyen, ahol a megfigyelés az emberi méltóságot sértheti, így különösen öltözőben, orvosi rendelőben, mosdóban és fürdőben, illemhelyen.

Garanciális szabály

A kötelezettnek biztosítani kell, hogy az érintett személy személyes adatai, magántitkai és a magánéletére vonatkozó egyéb adatok, tények ne jussanak illetéktelen személy tudomására.

Az őrzött létesítmények műszaki-technikai berendezése

A műszaki-technikai berendezések alkalmazásánál figyelembe kell venni a létesítmény jellegét, sajátosságát, továbbá azt, hogy lakott területen kívül vagy azon belül helyezkedik-e el. Az őrzött létesítmények területét a szükségeshez mérten be kell keríteni. A be nem kerített vagy veszélyes létesítmények felé vezető utakon, ösvényeken jól látható helyre

- „Veszélyes terület!”,
- „Belépni tilos!” és
- „Hatóságilag tilos az átjárás!” feliratú táblákat kell elhelyezni.

Ha szükséges, a kerüloutakat nyíllal kell jelölni.

Az 50 cm-nél nagyobb átmérőjű külső nyílásokat (közműnyílás, ajtó, ablak stb.), amennyiben azok a létesítmény határán és a talajszinthez hat méternél közelebb helyezkednek el, vasráccsal vagy erős dróthálóval kell ellátni. A külső őrhelyeken pedig, ahol nincs őrtorony, őrbódét kell felállítani. Az őrzendő létesítményeket és a kerítés vonalát úgy kell megvilágítani, hogy a felállított őr az őrzésére bízott területet jól lássa, de a felállítási helye és a mozgási körlete sötétben maradjon (az őrség részére biztosítani kell tartalék világítóeszközöket). Az őrhelyen a felállított őr részére a helyi viszonyoktól függően körbe jó kilátást és kilövést (legalább 50 m-re) biztosítani kell. Lakott területen kívüli létesítményeknél az őrhelyek védelmére tüzelőállásokat kell kiépíteni.

A technikai őrzés

A technikai őrzés az őrzésnek az a módja, amelynél az emberi érzékszervekkel történő megfigyelést elektromos jelzőrendszer egészíti ki. Az őrség felkészítésekor az általános felkészítési feladatokon kívül különös figyelmet kell fordítani a technikai eszközök tanulmányozására és kezelésük elsajátítására. A technikai

őrzést végre lehet hajtani felállított őrkkel, amely esetben az őrhelyeken a szolgálat lehet 24 órás vagy csak éjszakai, mindkét esetben két váltás őrt kell vezényelni.

Az őr az őrhelyátvétel jelentésén kívül csak akkor kezdeményezhet beszélgetést, ha:

- őt, az általa őrzött létesítményt vagy felállított őrtársát támadás éri, illetőleg veszély fenyegeti;
- olyan jelenséget észlel, amely nincs összhangban az őrutasítás tartalmával (például illetéktelen személyek jelenléte stb.);
- egészségügyi okból szükséges.

Technikai őrzés járőrözéssel kiegészítve lehetséges az olyan létesítményeknél, ahol összefüggő jelzőrendszer vagy szakaszos jelzőrendszerek vannak kiépítve, az őrzés járőrözéssel is végrehajtható.

*A fegyveres biztonsági őrség tagjának jogosultságai, kötelezettségei,
a kényszerítő eszközök és alkalmazásuk rendje*

Az FBŐ az őrzött objektumba történő be- és kiléptetésre irányuló szolgálatának teljesítése során jogosult:

- az őrzött objektumba a belépő személyt kiléte igazolására, a belépés céljának közlésére, jogosultságának igazolására felhívni;
- az őrzött objektumba a belépő vagy onnan kilépő személyt csomagja tartalmának, járművének, valamint a szállítmányának bemutatására felhívni;
- a belépő személy családi és utónevét, születési helyét és idejét, a személyazonosításhoz bemutatott okmány számát, ha azt nem magyar hatóság állította ki, az okmányt kiállító ország megnevezését is, illetve a belépésre használt jármű rendszámát és típusát rögzíteni;
- a területre belépők ellenőrzésére fegyver-, illetve robbanóanyag-kutató műszert alkalmazni.

A fegyveres biztonsági őr az őrzött objektumba belépő személy kilétének igazolására minden olyan hatósági igazolványt köteles elfogadni, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. A fegyveres biztonsági őr kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kérheti fel az őrzött objektumba belépő személyt.

A felhívásban foglaltak teljesítésének *megtagadása* vagy a közölt adatok *valótlanságának vélelmezése esetén* – a kötelezett, illetve az FBŐ-t működtető szervezet vezetője eltérő rendelkezésének hiányában – az FBŐ az alábbi intézkedések önálló vagy kombinált alkalmazására jogosult:

- a személy *beléptetését megtagadhatja*;
- az őrzött objektum biztonságát veszélyeztető, továbbá a közbiztonságra különösen veszélyes *eszközök bevitelét megtilthatja*;
- az objektumba belépő, illetve az objektumból kilépő személyt a csomagja tartalmának, járművének, valamint a szállítmányának bemutatásáig *feltartóztathatja*.

Az FBŐ által a beléptetés során rögzített adat kezelése

A jogszerű beléptetés során rögzített adat csak

- a rögzítés helyszínén elkövetett bűncselekmény, szabálysértés miatt indult büntető-, szabálysértési vagy
- más hatósági eljárás során vagy intézkedés jogszerűségének közigazgatási eljárásban történő vizsgálata céljából, valamint
- az érintett személy jogainak gyakorlása érdekében használható fel.

Magánszemély pedig az, akinek jogát vagy jogos érdekét a rögzített adat rögzítése érinti, a rögzítéstől számított 30 napon belül jogának vagy jogos érdekének igazolásával kérheti, hogy az adatot a kezelője ne semmisítse meg, illetve ne törölje. Hatóság, vagyis a bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság, a büntetőeljárás során eljáró előkészítő eljárást folytató szerv, a Rendőrségről szóló törvényben meghatározott terrorizmust elhárító szerv, a szabálysértési hatóság, a körözési eljárást folytató szerv, a nemzetbiztonsági szolgálatok, nemzetközi jogsegély keretében külföldi hatóság a rögzítéstől számított 30 napon belül kezdeményezheti, hogy az adatot kezelője ne semmisítse meg, illetve ne törölje.

A rögzített adatot – a jogszabályban meghatározott szabálysértési, bűnüldözési, igazságszolgáltatási, valamint nemzetbiztonsági célból – a bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság, a büntetőeljárás során eljáró előkészítő eljárást folytató szerv, a Rendőrségről szóló törvényben meghatározott terrorizmust elhárító szerv, a szabálysértési hatóság, a körözési eljárást folytató szerv, a nemzetbiztonsági szolgálatok, nemzetközi jogsegély keretében külföldi hatóság, jogainak gyakorlása érdekében az érintett, valamint a jogszabály alapján eljárás

kezdeményezésére irányuló jogának gyakorlása érdekében *harmadik személy részére lehet átadni.*

A beléptetés során rögzített adat megőrzése/törlése

A rögzített adatokat az azok jogszerű felhasználásának hiányában – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a rögzítéstől számított 31. napon meg kell semmisíteni, illetve törölni kell. Ha a rögzített adatot harmadik fél részére jogszerűen áadták, akkor az átadást követően az adatot haladéktalanul meg kell semmisíteni, illetve törölni kell. Ha az átadásra vonatkozó megkeresést követő 30 napon belül nem követte adatigénylés, akkor a megkeresést követő 31. napon a rögzített adatot meg kell semmisíteni, illetve törölni kell.

Az FBŐ-re vonatkozó köteleességek szolgálati tevékenysége során

Az FBŐ az őrzött objektumba történő beléptetés során a *tevékenységével nem akadályozhatja*, vagy *indokolatlan mértékben nem késleltetheti* a jogszabály alapján belépési jogosultsággal rendelkező személyek mozgását, ugyanakkor az *FBŐ szolgálatának jogszerű teljesítése során jogosult és köteles:*

- a biztonságot sértő vagy veszélyeztető személyt tevékenysége abbahagyására *felszólítani és igazoltatni;*
- az intézkedésének tettelesen ellenszegülő, valamint bűncselekmény vagy tulajdon elleni szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt *a rendőrség* (a büntetés-végrehajtási szervezet FBŐ esetén a tetten ért személyt a rendőrség vagy a büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos állományú tagjának) *megérkezéséig visszatartani;*
- az előző két pont szerint igazoltatott, visszatartott vagy előállított személytől a bűncselekményből származó vagy annak elkövetéséhez használt dolgot, illetve támadásra alkalmas *eszközt elvenni*, ennek érdekében *ruházatát, csomagját átvizsgálni.*

A ruházat átvizsgálását – halaszthatatlan eset kivételével – az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Az intézkedés nem történhet személyremsértő módon.

A fegyveres biztonsági őr a biztonságot veszélyeztető tevékenység megszakítása érdekében, az azt elkövető személlyel szemben az arányosság követelményének betartásával:

- *testi erővel cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására kényszerítést, illetve pórázon vagy anélkül, szájkosárral ellátott szolgálati kutyát;*
- *visszatartott személy szökésének, illetve személyőrzési vagy kísérési feladat végrehajtása során a személyes szabadságában korlátozott személy szökésének, önkárosításának megakadályozására bilincset;*
- *a támadás megakadályozására vagy az ellenszegülés megtörésére vegyi vagy elektromos sokkoló eszközt, rendőrbotot, illetve pórázon vezetett szájkosár nélküli szolgálati kutyát;*
- *az állam működése vagy a lakosság ellátása szempontjából kiemelkedően fontos tevékenység, létesítmény, szállítmány ellen fegyveresen vagy felfegyverkezve intézett támadás elhárítására szájkosár és póráz nélküli szolgálati kutyát vagy lőfegyvert alkalmazhat, illetve használhat.*

Kényszerítő eszközök beszerzése

Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv részére rendszerített gázspray és legfeljebb 50 gramm töltötömegű könnygázszóró palack (a továbbiakban együtt: vegyi eszköz), valamint rendőrbot és bilincs (ellenértékének megfizetésével):

- budapesti székhely esetén az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv központi szervétől,
- egyéb esetben a székhelye szerint illetékes megyei rendőr-főkapitányságtól igényelhető.

Az igénylő szerv a vegyi eszköz, rendőrbot és bilincs mennyiségére vonatkozó igényét évente két alkalommal – a tárgyévet megelőző év december hónap 15. napjáig, illetve a tárgyév június hónap 15. napjáig – az ellátó szerv részére írásban küldi meg. Az ellátó szerv az igénylő szerv írásos megrendelése esetén – utólagos elszámolás mellett – az igénylő szerv részére beszerzi az igényelt mennyiséget.

A vegyi eszköz szavatossági idejének lejártakor vagy kiürülésekor, illetve a biztonságos használatra való alkalmatlanná válását követően szükséges

megsemmisítéséről az igénylő szerv gondoskodik. Az igénylő szerv erre irányuló igénye esetén az ellátó szerv a vegyi eszköz szavatossági idejének lejártakor vagy kiürülésekor, illetve a biztonságos használatra való alkalmatlanná válását követően azt visszaveszi és megsemmisíti. Eltérő megállapodás hiányában az igénylő szerv a megsemmisítés költségeit köteles az ellátó szerv részére megtéríteni.

Kényszerítő eszközök alkalmazásának közös szabályai

Az őr az FBÖ törvényben meghatározott intézkedési jogosultsággal rendelkezik. Kényszerítő eszközzel ellátni csak az alkalmazására kiképzett személyt lehet.

Kényszerítő eszköz – a testi kényszer és a bilincs kivételével – nem alkalmazható a magatehetetlen és a gyermekkorú személlyel, továbbá a terhes nővel szemben, ha e körülményekről az intézkedőnek tudomása van, vagy azok számára nyilvánvalóan felismerhetők. Nincs helye kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört vagy az intézkedés eredményessége anélkül is biztosítható.

Ha az igénylő szerv által alkalmazható kényszerítő eszköz nem áll rendelkezésre, vagy a használatára nincs lehetőség – a bilincs, a rendőrbot helyett –, más eszköz is igénybe vehető, amennyiben a helyettesített eszköz alkalmazásának a feltételei fennállnak, és az adott eszköz alkalmas az intézkedéssel elérni kívánt cél megvalósítására, feltéve, hogy ilyen célra történő használata nem esik e rendelet vagy más jogszabály tiltó rendelkezésének hatálya alá. A kényszerítő eszközökre vonatkozó előírásokat ilyen esetben is megfelelően alkalmazni kell.

Fegyveres biztonsági őr a törvény szerinti kényszerítő eszközt – az arányosság követelményét szem előtt tartva – akkor alkalmazhat, ha az intézkedés alá vont magatartására, ellenszegülésének mértékére figyelemmel indokolt, így különösen azzal szemben, aki:

- az intézkedés során a rendészeti feladatokat ellátó személy által jogszerűen adott utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat (*passzív ellenszegülést tanúsító személy*);
- nem veti magát alá a rendészeti feladatokat ellátó személy jogszerű intézkedésének, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni (*aktív ellenszegülést tanúsító személy*);
- az intézkedő rendészeti feladatokat ellátó személyre, illetve a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad (*támadó magatartást tanúsító személy*).

A kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet – ha az eset körülményei lehetővé teszik – előzetesen figyelmeztetni kell. Jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:

- a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előre bocsátásával, valamint
- a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A kényszerítő eszköz alkalmazása esetén kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés során megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani. Szükség esetén a fegyveres biztonsági őr köteles gondoskodni arról, hogy a sérültet orvos elláthassa.

Az őr az intézkedés megkezdésekor, amennyiben a körülmények megkívánják, a kényszerítő eszközt készenlétbe helyezi, felkészül a támadás elhárítására, az ellenszegülés megtörésére. Az ütés lehetőleg a támadó végtagot érje, kerülni kell, hogy az ütés a fejre, derékra, gyomorra, hasra irányuljon. Továbbá, a kényszerítő eszközöket – a testi kényszer és a bilincs kivételével – nem szabad a támadás, ellenszegülés megszűnése, megtörése után alkalmazni.

A kényszerítő eszköz alkalmazását haladéktalanul jelenteni kell a felettesnek, valamint a rendőrségnek. Az őr intézkedéséről köteles jelentést írni, amelynek egy példányát – a jogszerűség kivizsgálása céljából – meg kell küldeni az őrség működési helye szerint illetékes rendőrkapitányságnak.

Testi kényszer

A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendészeti feladatokat ellátó személy által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) – a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén – akkor alkalmazható, ha az FBŐ személy erőfölénye vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán az intézkedés eredményessége ezzel biztosítható (súlyosabb kényszerítőeszköz alkalmazása nem indokolt).

A testi kényszer alkalmazása során a rendészeti feladatokat ellátó személy – a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, illetve a támadás elhárítása érdekében elengedhetetlenül szükséges mértékben – önvédelmi fogásokat is alkalmazhat. Nem minősül testi kényszernek,

amikor a rendészeti feladatokat ellátó személy – jogszerű intézkedése során, az intézkedés biztonságos végrehajtása érdekében – a felé kartávolságon belülre lépő, illetve a mozgásának folyamatosságát akadályozó személyt csupán nyújtott kezével, minimális erőfeszítéssel magától távol tartja.

Bilincs alkalmazása

Bilincselést az erre a célra rendszeresített eszközzel kell végrehajtani. Ennek hiányában vagy ezek meghibásodása, megrongálódása esetén más, ilyen célra megfelelő eszköz is alkalmazható, de tilos vékony fém- vagy műanyag huzalt, a jellegénél fogva sérülést okozó eszközt alkalmazni. Ugyancsak tilos a bilincs olyan módon való használata, amely indokolatlanul fájdalmat, sérülést okoz, vagy jellegénél fogva megalázó.

A bilincselés módjai:

- két vagy több ember kezének egymáshoz bilincselése;
- kezek előre-, illetve hátrabilincselése;
- indokolt esetben lábak egymáshoz bilincselése;
- indokolt esetben tárgyhoz bilincselés.

A bilincselés módját az őr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy:

- a kezek hátrabilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet az őr elleni támadástól, illetőleg szökéstől;
- lábbilincselés, illetőleg kéz- és lábbilincselés együtt alkalmazása akkor indokolt, ha az elfogott személyről feltételezhető, hogy ellenkező esetben önmagában vagy másban kárt tenne;
- tárgyhoz bilincselésnek akkor és addig van helye, amíg más személy segítségével hívásával nem biztosítható az intézkedés eredményes befejezése, de tilos a tárgyhoz bilincselés alkalmazása járműben történő szállítás közben.

Nem minősül embertelen, megalázó bánásmódnak a személy fekvő helyzetben történő megbilincselése, ha arra támadása vagy erőszakos magatartása miatt került sor. Továbbá intézkedése során a bilincselésre feljogosított rendészeti feladatokat ellátó személy saját magához mást nem bilincselhet.

Vegyí eszköz és rendőrbot

Az adott kényszerítő eszköz alkalmazására feljogosított rendészeti feladatokat ellátó személy az intézkedés megkezdésekor (szükség esetén):

- a vegyi eszközt készenlétbe helyezi, és felkészül annak törvény szerinti alkalmazására;
- a rendőrbotot – vagy a vele egy tekintet alá eső más eszközt – kézbe fogja, és felkészül a támadás elhárítására.

A rendszeresített rendőrbot hiánya esetén azzal egy tekintet alá esik minden más – a rendszeresített rendőrbotéval azonos hatású – alkalmi eszköz. A rendőrbot vagy a vele egy tekintet alá eső más eszköz alkalmazásakor:

- az ütésnek lehetőleg a támadó végtagot kell érnie, valamint
- kerülni kell, hogy az ütés súlyos sérülést okozzon.

Lőfegyverhasználat

Szolgálati lőfegyver, lőszer

A fegyveres biztonsági őrség lőfegyverrel, lőszerrel és más kényszerítő eszközzel való ellátását a rendőrség a létesítő határozatban engedélyezi. Az FBŐ számára – az engedélyben meghatározott mennyiségben és minőségben – jogszabályban meghatározottaknak megfelelően:

- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény hatálya alá tartozó rendőri szerveknél rendszeresített vagy alkalmazott, illetve
- a Magyar Honvédség létesítményeit őrző fegyveres biztonsági őrség esetén a Magyar Honvédségnél rendszeresített és
- az FBŐ törvényben felsorolt kényszerítő eszköz, továbbá lőfegyver és lőszer vásárlása, illetve tartása engedélyezhető.

A fegyveres biztonsági őrség lőfegyvere és lőszere csak szolgálati és képzési tevékenységhez használható. Az őr szolgálati lőfegyverét szolgálaton kívül nem viselheti, azt lakására nem viheti, a szolgálati lőfegyvert kizárólag szolgálati célra lehet alkalmazni.

A szolgálati lőfegyverhez – viseléséhez, alkalmazásához stb. – külön lőfegyvertartási engedély nem kell. A szolgálati lőfegyver az őr felszerelésének

legfontosabb tárgya, amelynek gondos karbantartása és megőrzése elsőrendű feladata. Az őrnek lőfegyvere meghibásodását haladéktalanul jelentenie kell parancsnoka részére.

A szolgálati lőfegyver és lőszer elvesztését (eltűnését) haladéktalanul jelenteni kell az illetékes rendőri szervnek, és a felkutatására intézkedni kell. Az elvesztés (eltűnés) rendkívüli esemény, amelyet ki kell vizsgálni, és a körülményeitől függően fegyelmi vagy büntetőeljárást kell kezdeményezni.

A lőfegyverek töltése, ürítése

Az őrök lőfegyverük töltését és ürítését mindenkor az előljáró, illetve az őrség irányítására jogosult személy jelenlétében, annak utasítására és ellenőrzése mellett végezhetik a kijelölt töltő-ürítő helyen. Amikor a váltás a töltő-ürítő helyre megérkezett, a parancsnok vezényszavára és a közvetlen ellenőrzése mellett egyesével kell a töltést (ürítést) végrehajtani. Szállítmánykísérés során az őrség induló állomásán vagy pihenőhelyén a töltést, ürítést fokozott gondossággal kell végrehajtani.

Lőfegyver használata

A lőfegyverhasználat csak arra a személyre irányulhat, akivel szemben az FBŐ törvényben megfogalmazott feltételek fennállnak.

A lőfegyverhasználat saját elhatározásból vagy utasításra történhet. Az előljáróval, illetve az őrség irányítására jogosult személlyel való folyamatos személyes vagy rádiókapcsolat esetén csak utasításra használható lőfegyver.

A lövést lehetőleg lábra, ha pedig a támadó kezében a támadásra távolból is felhasználható eszköz van, kézre kell irányítani. A lőfegyverhasználat további alkalmazásának helye nincs, ha az célját elérte.

Személyre szándékosan leadott lövés akkor is lőfegyverhasználatnak minősül, ha az nem okozott sérülést.

A figyelmeztető lövést általában függőleges irányba a légtérbe kell leadni. Ha ez nem biztonságos, a lövés irányát úgy kell megválasztani, számolva a becsapódást esetlegesen követő gurulattal is, hogy a lövedék életet, testi épséget ne veszélyeztessen, és lehetőleg ne okozzon anyagi kárt.

A lőfegyver használatát a következő sorrendben meg kell előznie:

- *felhívásnak, hogy a felhívott a biztonsági őr felszólításának engedelmeskedjék;*
- *más kényszerítő eszköz alkalmazásának;*
- *figyelmeztetésnek, hogy lőfegyverhasználat következik;*
- *figyelmeztető lövésnek.*

A fentiekben előírt megelőző intézkedések részben vagy teljesen mellőzhetők, ha az eset összes körülményei folytán a megelőző intézkedésekre már nincs idő, és a késedelem következtében a támadás a védett létesítményt, értéket vagy tevékenységet közvetlenül veszélyezteti.

Lőfegyverhasználat esetén az előjáró, illetve az őrség irányítására jogosult személy köteles a *helyszín biztosításáról* gondoskodni.

A lőfegyverhasználat vizsgálata során a *lőfegyvert használó őr* és az érte utasítást adó *előjáró jelentést ír* az alábbi tartalommal:

- mikor, hol, kivel szemben, milyen fegyvert használt, hány lövést adott le, a fegyver típusát, gyári számát;
- a lőfegyverhasználat okát;
- a megelőző intézkedéseket;
- milyen sérülés történt, sor került-e elsősegélynyújtásra, orvosi ellátásra, hol tartózkodik a sérült;
- milyen kárt okozott a lövés, ki a károsult, az őr, illetve a károsult mit tett a kár enyhítésére;
- a helyszínrre, a tanúkra, a bűnjelekre és az egyéb körülményekre vonatkozó adatokat;
- a fegyverhasználatra feljogosító törvényhelyre történő hivatkozást.

A lőfegyverhasználatnak nem minősülő lövést az őr azonnal szóban jelenti előjárójának, majd *írásos jelentést készít*, amely tartalmazza:

- mikor, hol, milyen célból, hány lövést adott le;
- a lövést kiváltó körülményeket, figyelmeztető lövésnél az alkalmazott megelőző intézkedéseket vagy azok mellőzésének okait;
- a lövés irányát és következményét;
- ha a lövés sérülést vagy kárt okozott, annak leírását;
- a lövést követően tett intézkedéseket;
- a helyszínrre, a tanúkra, egyéb körülményekre vonatkozó adatokat.

Ha a figyelmeztető lövés sérülést vagy kárt okozott, a lőfegyverhasználatra vonatkozó rendelkezések szerint kell a vizsgálatot lefolytatni és határozatot hozni.

Lőfegyverhasználatnak csak a szándékosan személyre leadott lövés minősül.

Nem minősül lőfegyverhasználatnak:

- a véletlenül bekövetkezett;
- az állatra;
- a tárgyra leadott lövés vagy
- a figyelmeztető lövés.

A fegyveres biztonsági őr *a fokozott büntetőjogi védelem*, valamint az FBÖ törvény szerinti *intézkedési és kényszerítőeszköz-használati jogosultság* kizárólag az *őrutasításban szereplő feladatok ellátása során* illeti meg.

Szolgálati kutya

A fegyveres biztonsági őr csak a rendőrség szolgálati kutyák kiképzésével összefüggő feladatok ellátására létrehozott szervezeti eleme által *kiképzett és évente minősített, kiképzett, egészséges, ápolt és jó erőnlétű kutyával láthat el szolgálatot*. A minősítésre jelenleg a Rendőrségi Oktatási és Kiképző Központ – Dunakeszi – Kutyavezető-képző és Állatfelügyeleti Központjában van lehetőség.

Panasztételi jog

Akinek a fegyveres biztonsági őr intézkedése, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása jogát vagy jogos érdekét sértette, panasszal fordulhat a rendőrséghez. Cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője jár el, korlátozottan cselekvőképes személy helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat. A panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszthető.

A rendőrséghez a panaszt az intézkedéstől, annak elmulasztásától vagy a kényszerítő eszköz alkalmazásától, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, a tudomásszerzéstől számított nyolc napon, de legkésőbb az intézkedéstől számított három hónapon belül lehet előterjeszteni. A rendőrség a panaszról a beérkezését követő naptól számított 15 napon belül – a közigazgatási hatósági eljárás szabályai szerint – dönt.

Az őrség tagjainak munkaideje, szolgálati formák

Ebben a fejezetben vizsgáljuk meg az FBŐ szolgálatellátásával, szolgálati formáival, szolgálatba vezénylésével, ellenőrzésével, a jelentések rendjével kapcsolatos részletszabályokat.

Speciálisan a honvédelemért felelős miniszter által létrehozott FBŐ-nél foglalkoztatott FBŐ-re vonatkozó szabály, hogy a Munka Törvénykönyvében foglalt rendelkezéstől eltérően a munkaidőhöz nem kell hozzászámítani az előírt formaruha fel- és levételének, valamint a fegyver átvételének és leadásának időtartamát.

Szolgálati formák

Ahogy az eddigiekből is kiderült, az őr:

- *őrszolgálatot;*
- *járőrszolgálatot;*
- *szállítmánykísérő szolgálatot, valamint*
- *személyőrző, kísérő őri szolgálatot teljesít.*

Az őr az őrségparancsnok, illetve az őrség irányítására jogosult személy, illetve az őrutasítás előírásai szerint meghatározott helyen (amelynek őrzését és védelmét elrendelték), illetőleg mozgási körzetben fegyveres őrszolgálatot lát el.

Az adott szolgálatot – a határozatban engedélyezettek alapján – a szolgálati tevékenységnek megfelelően szükséges a szolgálati feladatok ellátására vezényelni. Ezáltal az *álló őrt* ott kell felállítani, ahol vagy ahonnan a létesítmény vagy a védeni rendelt tárgy maximálisan biztosítható. Az álló vagy más néven a felállított őr *őrhelye* pedig az a hely (terület), ahol az őr az őrutasításban meghatározott őrzési és védelmi feladatokat lát el.

Járőrszolgálatot (járőrparancsnok és járőrtársak) pedig ott kell szervezni, ahol a biztonságos őrzés-védelem megköveteli a létesítmény több pontjának gyakori visszatérő ellenőrzését, illetőleg az őrhelyek összekapcsolását (a járőrözés gépjárművel is történhet). A járőrözés idejét és módját, az útba indítás idejét, útvonalát és a járőr feladatát az őrszolgálati okmányokban kell rögzíteni.

A *szállítmánykísérő szolgálat* olyan tevékenység, amellyel az őr a rábízott szállítmány és a szállítmányt kísérő személyek biztonságos őrzését és védelmét

látja el az átvételtől a rendelkezési helyen történő átadásig. A szállítmány őrzési és kísérési tervét az őrség felügyeletét ellátó rendőrhatalóság hagyja jóvá.

Készültségi ügyeletesi szolgálatot azoknál a másod- és harmadfokú őrségeknel kell vezényelni, amelyeknél a szolgálati rendszerből következően nincs pihenőváltás. Feladata az őr – pihenő, betegség vagy egyéb ok miatti – leváltása esetén annak pótlása (elsőfokú őrségnél a felvezető egyben készültségi ügyeletes). Ha a készültségi ügyeletest – az őrszolgálatra való alkalmatlanná válása miatt – őrszolgálatba kell léptetni, a következő napi váltásból soron kívüli berendeléssel gondoskodni kell azonnali pótlásáról.

A *biztonságtechnikai előadó* feladata az őrzést szolgáló technikai eszközök, berendezések működtetése és karbantartása.

A *személyőrző, kísérő őr*i tevékenység, amellyel az őr az őrszolgálati dokumentumokban meghatározott objektumokon belül, valamint az őrzött személyek kísérése esetén a kísérés alatt végzi a rábízott személyek biztonságos őrzését, kísérését.

Megerősített szolgálat

Az őrség állománya az állandó jellegű szolgálatról függetlenül – a már említett *rendőrségi kezdeményezésre, illetőleg engedéllyel, utasításra* – köteles megerősített szolgálatba lépni, amelynek jogszabályban meghatározott fokozatai:

- *megelőző készenlét;*
- *fokozott készenlét;*
- *teljes készenlét.*

Megerősített szolgálat rendelhető el a szolgálati helyen:

- ha az objektumon belül az őrzés biztonságát veszélyeztető esemény (*rendkívüli esemény*) történt, vagy annak bekövetkezéséről kell tartani;
- *elemi csapás, üzemi baleset* esetén a *biztosítási feladatok ellátására;*
- a *közbiztonsági helyzetből* adódó reagálásra;
- az Alaptörvény 48–54. cikkében¹⁴ szabályozott *különleges jogrend* bevezetésekor.

¹⁴ Rendkívüli állapot, szükségállapot, megelőző védelmi helyzet, terrorveszélyhelyzet, váratlan támadás, veszélyhelyzet.

Megerősített szolgálatot rendelhet el:

- az országos rendőrfőkapitány és helyettesei országosan vagy valamely régióban;
- az őrség felügyeletét ellátó rendőr-főkapitányság vezetője a megyében működő őrségek részére;
- rendkívüli esetben (biztosítási feladat, elemi csapás stb.), valamint az őrzésbiztonság ellenőrzése céljából a munkáltató vezető a felügyeletet ellátó rendőrfőkapitány kezdeményezésére, illetve tájékoztatása mellett.

A megerősített szolgálattal összefüggő általános feladatok:

- a fegyverek, lőszer, robbanóanyagok fokozott ellenőrzése és biztonságos őrzése;
- fokozott ellenőrzés az iparilag felhasználható robbanóanyagok, mérgező anyagok szállításánál, tárolásánál;
- a létesítmények őrzés-védelmének fokozása, az állomány eligazítása a szolgálat éber ellátására;
- a szolgálatot ellátók fokozott ellenőrzése;
- a ki- és beléptetés megszigorítása;
- az azonos területen működő – mellérendelt – rendvédelmi szervek, biztonsági és mentőszolgálatok a veszélyhelyzet kezelésére kijelölt szerv alárendeltségébe helyezése;
- a belső biztonsági rendszabályok fokozott megtartása;
- az őrzött terület körzetében történt rendkívüli események azonnali jelentése a munkáltatónak, a rendőrhatóságnak és az irányító parancsnoknak.

Minősített időszak bevezetésekor az őrség felügyeletét ellátó rendőr-főkapitányság átveszi az FBŐ parancsnokságát, gyakorolja a munkáltató vezető FBŐ rendeletben meghatározott jogkörét.

Szolgalatba vezénylés

Az őrség állományának szolgálatba vezénylését *egy hónapra előre kell megtervezni* az erre a célra rendszeresített nyomtatványon (szolgálattervezet). Ki kell alakítani *váltásonként a csoportokat*, és be kell ütemezni a tárgyhónapra a szabadnapok, illetőleg az évi szabadságok kiadását. A terven (az őrségparancsnok vagy helyettese által) változtatni csak akkor lehet, ha az őrzés biztonsága,

továbbá betegség vagy más rendkívüli esemény azt szükségessé teszi. Az őrk szolgálatba vezénylését az őrségparancsnok végzi.

Az őrségbe vezényeltek a szolgálat megkezdésének időpontjában kötelesek:

- pihenten;
- az előírt öltözetben és felszereléssel;
- szolgálatra alkalmas állapotban az őrség körletében (eligazítási helyén) megjelenni.

Az őrségbe vezényeltek részére a szolgálatba lépésüket megelőzően *legalább nyolc óra pihenést* kell biztosítani, illetve – minősített időszak kivételével – őrségbe csak azok vezényelhetők, akiknek ilyen időtartamú pihenés biztosított volt.

Az őrségbe vezényeltek részére az őrségparancsnok (örparancsnok) köteles *eligazítást* tartani, amelynek *tartalma:*

- az előjáró utasításaiból adódó feladatok ismertetése;
- az általános szolgálati követelményekről és az előző szolgálat alatt történt eseményekről tájékoztatás;
- az adott szolgálati időre szóló jelszám ismertetése;
- a felkészültség és a felszerelés ellenőrzése.

Az eligazítás folyamán az őrség parancsnoka meggyőződik arról, hogy a szolgálatba lépők *nem állnak-e szeszes ital hatása alatt, megfelelő-e egészségi állapotuk* a szolgálat ellátásához. Ha a szolgálat ellátását akadályoztató okokat észlel, intézkedik azok megszüntetése érdekében.

Az őr a szolgálatból csak az őrszolgálat szabályos átadása, a fegyver és lőszer leadása után léphet le. A szolgálatot átadó minden lényeges körülményről, eseményről a váltó őrt köteles tájékoztatni.

Tilos őrségbe vezényelni olyan őrt, aki nem ismeri az őrszolgálat ellátásának alapvető követelményeit, valamint aki ellen büntető – vagy őrszolgálati vétség miatt fegyelmi – eljárás van folyamatban, továbbá szolgálati beosztásából felüggesztették.

Az ellenőrzések rendje

Az őrséget ellenőrizni jogosult:

- a felügyeletet ellátó rendőri szerv *nyílt paranccsal* rendelkező tagja (a hatályos nyílt parancs mintát a szolgálati okmányokban el kell helyezni);

- a munkáltató;
- az őrség irányítására jogosult személy.

Az őrséget ellenőrizni köteles:

- az őrségparancsnok havonta, váltásonként és napszakonként egy-egy alkalommal;
- az őrparancsnok és a felvezető (helyettes) minden szolgálatos napon, négyóránként legalább egy-egy alkalommal.

Az ellenőrzést végző személyek a felállított őrhöz kérdéseket intézhetnek. Az őrség ellenőrzésére az őrségparancsnok havi ellenőrzési tervet köteles készíteni. Az ellenőrzést munkaszüneti, illetőleg ünnepnapokra is tervezni kell. A *rendőri ellenőrzések* tapasztalatait a helyi rendőri szerv által biztosított ellenőrzési naplóba kell bejegyezni, és annak egy példányát az őrséget működtető munkáltatónak kell átadni.

A felállított őrt

- váltás vagy ellenőrzés céljából csak az őrhelyvázlatban megjelölt felvezetési útvonalon szabad megközelíteni;
- tilos rejtett megközelítéssel ellenőrizni, hirtelen meglepni, fegyverének elvételését megkísérelni, vagy olyan eljáráshoz folyamodni, ami rendkívüli eseményt idézhet elő.

Az ellenőrzés idejét, tapasztalatait a Szolgálati naplóba kell bejegyezni, amelynek alapján az őrségparancsnok, illetőleg a munkáltató vezetője intézkedik a hiányosságok megszüntetésére.

Az ellenőrzéshez – napnyugtától napkeltéig – jelszámot kell használni. A jelszámtervet negyedévre előre el lehet készíteni. A jelszámterv elkészítéséért és kiadásáért a munkáltató vezetője felelős. A jelszámot a szolgálati váltásoknak megfelelően kell elkészíteni úgy, hogy egy jelszám a szolgálat kezdetétől befejezéséig legyen érvényben.

A jelentések rendje

Az őrség parancsnokának meg kell követelnie az alárendeltjeitől a kiadott utasítások végrehajtásának jelentését. Jogszabály előírása vagy a parancsnok utasítása alapján a jelentését írásban kell megtenni.

Az őrősparancsnok szóban, távbeszélőn köteles azonnal jelenteni az előjárónak és a helyi rendőri szerv ügyeletének:

- az objektum elleni támadást;*
- a fegyverhasználatot;*
- az elfogott és visszatartott személyt;*
- a tüzesetet, balesetet;*
- a fegyver-, lőszer elvesztést és más rendkívüli eseményt.*

Ezen események kivizsgálása után a jelentést írásban meg kell ismételni.

Az őrőrs éves tevékenységéről összefoglaló jelentést kell készíteni a felügyeletet ellátó rendőri szerv által meghatározott szempontok szerint. A jelentést az őrősparancsnok készíti el, és a munkáltató minden év január 15-ig megküldi a felügyeletet ellátó rendőri szervnek. A felügyelő rendőri szervek vezetői éves összefoglaló jelentést kötelesek készíteni és évenként január 31-ig felterjeszteni az országos rendőrfőkapitány közbiztonsági helyetteséhez.

Az FBŐ együttműködési kötelezettsége

Az FBŐ tevékenysége során együttműködik:

- a Rendőrségről szóló törvény hatálya alá tartozó rendőri szervekkel;*
- a hivatásos katasztrófavédelmi szervvel;*
- a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerveivel;*
- az önkormányzati és létesítményi tűzoltósággal;*
- a természetvédelmi őrszolgálattal;*
- az erdészeti hatósággal;*
- a vadászati hatósággal;*
- a halászati hatósággal;*
- az önkormányzati szervekkel;*
- a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalával.*

Az atomenergia alkalmazása körében működő FBŐ-k az Országos Atomenergia Hivatallal is együttműködnek.

Az FBŐ-tevékenységet meghatározó releváns jogszabályok¹⁵

- 1997. évi CLIX. törvény a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és mezei őrszolgálatról;
- 27/1998. (VI. 10.) BM rendelet a Fegyveres Biztonsági Őrség Működési és Szolgálati Szabályzatáról;
- 24/1997. (III. 26.) BM rendelet az állam működése és a lakosság ellátása szempontjából kiemelt létesítmények köréről;
- 70/2012. (XII. 14.) BM rendelet a rendészeti feladatokat ellátó személyek, valamint a fegyveres biztonsági őrök ruházat ellátására vonatkozó részletes szabályokról;
- 69/2012. (XII. 14.) BM rendelet a rendészeti feladatokat ellátó személyek szolgálati igazolványának és szolgálati jelvényének kiadásához kapcsolódó igazgatási szolgáltatási díjakról;
- 86/2012. (XII. 28.) BM rendelet a rendészeti feladatokat ellátó személyek és a segédfelügyelők által alkalmazható kényszerítő eszközök igénylésének, átvételének és visszavételének szabályairól, a térítés módjáról, a kényszerítő eszközök típusaira, fajtáira és az alkalmazásukra, valamint a jelentéstétel és a kivizsgálás rendjére vonatkozó részletes szabályokról;
- 175/2003. (X. 28.) Korm. rendelet a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről;
- 2012. CLXVI. törvény a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről;
- 2012. évi CXX. törvény az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról;
- 65/2013. (III. 8.) Korm. rendelet a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 2012. CLXVI. törvény végrehajtásáról;
- 22/1991. (XI. 15.) NM (népjóléti miniszteri) rendelet;
- 33/1998. (VI. 28.) NM (népjóléti miniszteri) rendelet;
- 20/2013. (VI. 28.) BM rendelet a belügyminiszter ágazatába tartozó szakképzések és vizsgáztatások rendjéről.

¹⁵ 2021. február 19-ei állapotnak megfelelően.

Vákát

Felhasznált irodalom

- Bognár Balázs: *A létfontosságú rendszerek és létesítmények védelme*. (é. n.). Online: www.vedelem.hu/letoltes/anyagok/452-a-letfontossagu-rendszerek-es-letesitmenyek-vedelme.pdf
- Boda József (szerk.): *Rendészettudományi szaklexikon*. Budapest, Dialóg Campus, 2019. Online: https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/14690/743_Rendesztudomyanyi_Szaklexikon_e_2020_04_28_.pdf;jsessionid=F5BEB17F8983D3DE535832054A144F53?sequence=5
- Christián László: A magánbiztonság aktuális nemzetközi trendjei, rövid hazai helyzetértékeléssel. *Pécsi Határőr Tudományos Közlemények*, 16. (2015). 57–63. Online: www.pecshor.hu/periodika/XVI/christian.pdf
- Christián László: Rendészeti szervek. In Jakab András – Fekete Balázs (szerk.): *Internetes Jogtudományi Enciklopédia*. 2018. 1–23. Online: <https://ijoten.hu/uploads/rendeszeti-szervek.pdf>
- Finszter Géza: *A rendőrség joga*. Budapest, Duna-Mix, 2012.
- Józsa Fábián: *KET – Kérdezz-felelek*. Budapest, Opten, 2009.
- Kmety Károly: *A magyar közigazgatási jog kézikönyve*. Budapest, Politzer, 1900.
- Őry Károly: A rendvédelmi szervek az első világháború, az őszirózsás forradalom és a proletárdiktatúra időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek*, (1996), 5. 42–54.
- Parádi József: *A magyar rendvédelem története*. Budapest, Osiris, 1996.
- Vass Éva: A büntetőjogi felelősségre vonás akadályai. In Magyar József (szerk.): *Büntetőjog általános rész*. I. Budapest, Rejtjel, 1996. 81–134.

Vákát

Mellékletek

1. melléklet

Érvényes engedélyek és hatósági bizonyítványok száma (magánbiztonság)

2018. év

Vállalkozások									Igazolványosok					
Személy- és vagyonvédelmi			Magánnyomozói			Tervező, szerelő			Összesen	Személy- és vagyonőr	Magánnyomozó	Vagyonvédelmi rendszert tervező, szerelő	Vagyonvédelmi rendszert szerelő	Összesen
Egyéni	Társas	Összesen	Egyéni	Társas	Összesen	Egyéni	Társas	Összesen						
2531	2539	5070	96	296	392	358	787	1145	6607	87060	1263	786	1733	90842

2019. év

Vállalkozások									Igazolványosok					
Személy- és vagyonvédelmi			Magánnyomozói			Tervező, szerelő								
Egyéni	Társas	Összesen	Egyéni	Társas	Összesen	Egyéni	Társas	Összesen	Összesen	Személy- és vagyonőr	Magánnyomozó	Vagyonvédelmi rendszert tervező, szerelő	Vagyonvédelmi rendszert szerelő	Összesen
2533	2366	4899	98	293	391	419	823	1242	6532	87443	1203	787	1794	91227

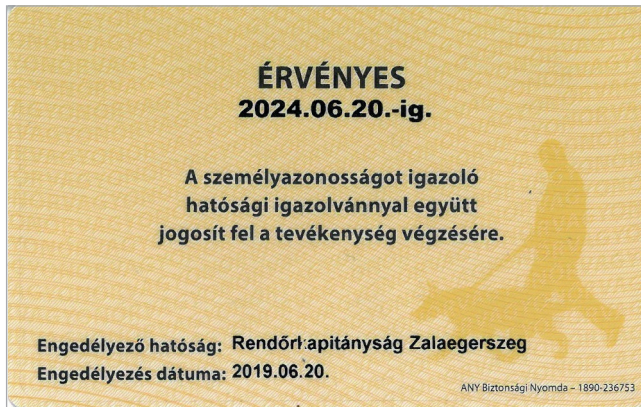
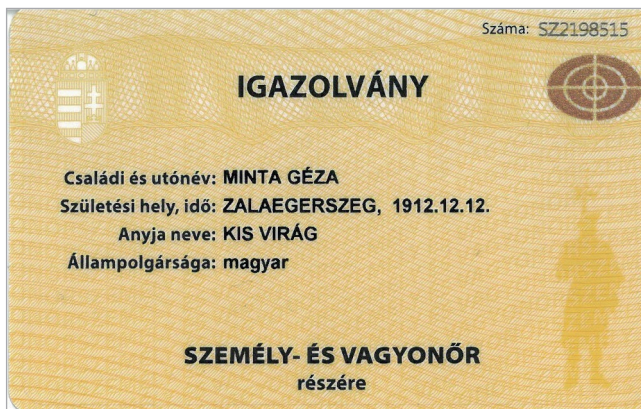
2020. év

Vállalkozások									Igazolványosok					
Személy- és vagyonvédelmi			Magánnyomozói			Tervező, szerelő			Összesen	Személy- és vagyonőr	Magánnyomozó	Vagyonvédelmi rendszert tervező, szerelő	Vagyonvédelmi rendszert szerelő	Összesen
Egyéni	Társas	Összesen	Egyéni	Társas	Összesen	Egyéni	Társas	Összesen						
2504	2237	4741	109	289	398	472	850	1322	6461	91923	1281	859	1945	96008

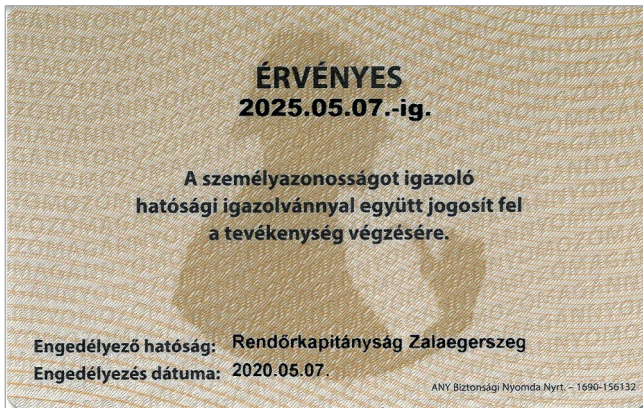
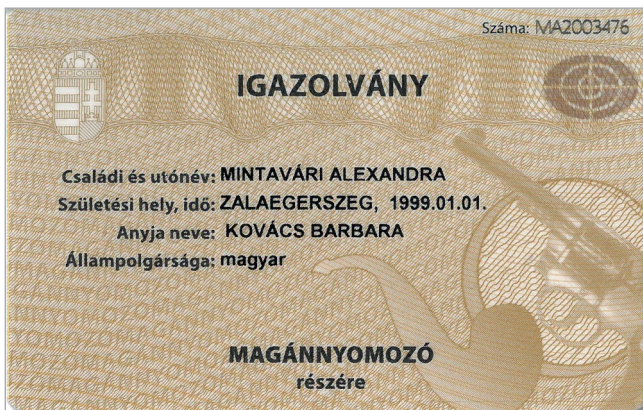
Rendészeti feladatokat ellátó személyek száma az érvényes szolgálati igazolványaik alapján

	2018	2019	2020
Természetvédelmi őr	255	239	246
Erdővédelmi szolgálat tagja	18	18	23
Hegyőr	10	8	9
Hivatásos vadász	3463	3446	3437
Erdészeti szakszemélyzet	341	354	380
Jogosult erdészeti szakszemélyzet	1754	1783	1893
Halászati őr	1215	1234	1215
Közterület-felügyelő	1802	1789	1914
Önkormányzati természetvédelmi őr	3	6	2
Mezőőr	829	826	795
Segédfelügyelő	105	102	118
Élelmiszerrendész	–	11	11
Hivatásos halőr	–	–	85
Állami halőr	–	–	7
Összesen	9795	9816	10135

Személy- és vagyonőri igazolvány

Magánnyomozói igazolvány

Igazolvány vagyonvédelmi rendszert szerelő részére

Száma: VS0003343

 IGAZOLVÁNY

Családi és utónév: **MINTASZERELŐ BENEDEK**
Születési hely, idő: **ZALAVÁR, 2004.04.04**
Anyja neve: **KISS BORBÁLA**
Állampolgársága: **magyar**

VAGYONVÉDELMI RENDSZERT SZERELŐ
részére

ÉRVÉNYES
2025.05.07.-ig.

A személyazonosságot igazoló
hatósági igazolvánnyal együtt jogosít fel
a tevékenység végzésére.

Engedélyező hatóság: **Rendőrkapitányság Zalaegerszeg**
Engedélyezés dátuma: **2020.05.07.**

ANY Biztonsági Nyomda Nyrt. - 1690-156135

Igazolvány vagyonvédelmi rendszert tervező, szerelő részére

Száma: VT0001490

 IGAZOLVÁNY

Családi és utónév: **DR. MINTATERVEZŐ BOLDIZSÁR**
Születési hely, idő: **ZALALÖVŐ, 1988.12.12.**
Anyja neve: **KISKUKUTYIN ILONA**
Állampolgársága: **magyar**

**VAGYONVÉDELMI RENDSZERT
TERVEZŐ, SZERELŐ**
részére

ÉRVÉNYES
2025.05.07.-ig.

**A személyazonosságot igazoló
hatósági igazolvánnyal együtt jogosít fel
a tevékenység végzésére.**

Engedélyező hatóság: Rendőrkapitányság Zalaegerszeg
Engedélyezés dátuma: 2020.05.07.

ANY Biztonsági Nyomda Nyrt. – 1590-114453

Működési engedély

RENDŐRKAPITÁNYSÁG

Tárgy: személy- és vagyonvédelmi
működési engedély kiadása
Hív. szám: -
Ea: X. Y. r. alezredes
Tel:

HATÁROZAT

Hatóságomhoz benyújtott kérelme alapján **X. Y. egyéni vállalkozó** (székhely: XXXX Budapest, út szám) részére **személy- és vagyonvédelmi tevékenység végzését 2024. hó nap-ig**

engedélyezem.

A személy- és vagyonvédelmi tevékenységet X. Y. egyéni vállalkozó (személy- és vagyonőri igazolvány száma, érvényessége a mellékletben szerepel) személyesen végzi egyéni vállalkozóként.

E döntés ellen a döntés közlésétől számított 15 napon belül a Megyei Rendőrfőkapitánysághoz címzett, de hatóságomnál benyújtott **fellebbezésnek van helye. Jelen eljárásban a fellebbezés illetéke 5 000 Ft (azaz ötezer forint).**

I n d o k o l á s

Az X. Y. egyéni vállalkozó által benyújtott kérelem és mellékletei (alapkérelmi űrlap nyilatkozatokkal, igazgatási szolgáltatási díj befizetésének igazolása, biztosítási kötvény és a rendelkezésre álló nyilvántartások alapján) megállapítottam, hogy a kérelmező megfelel a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény (továbbiakban SzVMt.) 5. §-ban foglaltaknak, ezért részére a személy- és vagyonvédelmi tevékenység folytatását engedélyeztem.

A működési engedéllyel rendelkező köteles az SzVMt.-ben, továbbá a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 22/2006. (IV. 25.) BM rendeletben meghatározott kötelezettségeknek eleget tenni.

A vállalkozási szerződéseiről a rendőrkapitányság által hitelesített naplóban az SzVMt. 15. §-ban előírtaknak megfelelően köteleen nyilvántartást vezetni, amelyet az utolsó bejegyzéstől számított 5 évig meg kell őriznie.

A működési engedély **öt évig hatályos**, hatályossága alkalmanként további öt évvel meghosszabbítható, ha a kiadás feltételei – azok ismételt vizsgálata alapján – fennállnak.

Alkalmazott jogszabályok:

Az engedély kiadásának feltételeit az SzVMt. 5. §-ában foglaltak alapján vizsgáltam.

Határozatom az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 81. § (1) és (4) bekezdése alapján hoztam.

Hatáskörömet a Rendőrség szerveinek feladat- és hatásköréről szóló 329/2007. (XII. 13.) Korm. r. 12. § (3) bekezdés *c)* pontja, illetékességemet az Ákr. 16.§ (2) bekezdése, továbbá a Rendőrség szervei illetékességi területének megállapításáról szóló 67/2007. (XII. 28.) IRM rendelet 1. §-a állapítja meg.

A jogorvoslati lehetőségről az Ákr. 116. § (1) és (2) bekezdés *b)* pontja alapján tájékoztattam.

A fellebbezés illetéke az 1990. évi XCIII tv. 29. § (2) bekezdése, továbbá a BM r. 5. § (3) bekezdése szerint lett megállapítva.

Budapest, 2020. év hó nap

**kapitányságvezető
megbízásából és nevében**

igazgatásrendészeti osztályvezető

Elektronikus aláírással hitelesített példány

Kapja:

- I. Ügyfél
- II. Irattár

Hatósági bizonyítvány

RENDŐRKAPITÁNYSÁG

Ügyszám: 29000-822/...../2020. SZv.

Tárgy: igazolás és nyilvántartásba vétel
vagyonvédelmi rendszert szerelő
tevékenység bejelentéséről
Ea: X. Y. r. alezredes
Tel:

Hatósági Bizonyítvány

Igazolom, hogy **X. Y. egyéni vállalkozó** (székhely: XXXX Budapest, út szám) (a továbbiakban: Szolgáltató) 2020. hó ... napján – vállalkozás keretében – **vagyonvédelmi rendszert szerelő tevékenység végzésére irányuló szándékát bejelentette.** A bejelentés alapján az alábbi adatokat nyilvántartásba vettem:

1. a szolgáltató neve,
2. a szolgáltató lakcíme, vállalkozás esetén székhelye,
3. a folytatni kívánt szolgáltatási tevékenység megjelölését,
4. tevékenység végzésében személyesen közreműködő:
4.1 / X. Y. (szül.:, anyja neve:.....)

lakcím:
tevékenység végzésére jogosító igazolvány száma a hatósági bizonyítvány mellékletében szerepel.

A bejelentés és a nyilvántartásba vétel tényét igazoló hatósági bizonyítvány – a benne szereplő adatok változatlansága mellett – visszavonásig hatályos.

A vállalkozás tevékenységét csak a napló rendőrhatalósági hitelesítését követően kezdheti meg, amelyben a szerződésekről nyilvántartást kell vezetnie. A naplót az utolsó bejegyzéstől számított 5 évig – állagának megóvásával – köteles megőrizni.

A vállalkozás a nyilvántartáson történő átvezetés céljából köteles a nyilvántartási adatokban bekövetkezett változást – ideértve a vállalkozás javára tevékenykedő természetes személyekre vonatkozó és e személyek adataiban bekövetkezett változásokat is – **a tárgyhót követő hónap ötödik napjáig a rendőrkapitányságnak bejelenteni.**

INDOKOLÁS

A Szolgáltatóév hó napján hatóságomnak bejelentette, hogy vagyonvédelmi rendszert szerelő tevékenységet kíván folytatni. Bejelentésének mellékleteként csatolta: a biztosítási kötvényt, a nyilatkozatokat.

A személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: SzVMt.) 5/A. § (1) bekezdése értelmében vállalkozás keretében tervező, szerelő vagy magánnyomozói tevékenységet az a vállalkozás végezhet, amely megfelel a jogszabályban meghatározott feltételeknek, és a tevékenység végzésében személyesen közreműködő tagja, munkavállalója, vagy egyéni vállalkozás, illetve egyéni cég esetében, ha a tevékenységet nem maga látja el, legalább egy foglalkoztatottja, illetve a vállalkozással kötött polgári jogi szerződés alapján a vállalkozás javára tevékenykedő személy – ideértve a tevékenységet szakmailag szervező vagy irányító személyt is – rendelkezik igazolvánnyal, valamint – ha az SzVMt. kivételt nem tesz – rendelkezik az általa végezni kívánt tevékenységre vonatkozó felelősségbiztosítási szerződéssel.

A felelősségbiztosítási szerződéssel egyenértékű a más EGT-államban kötött, az SzVMt. 5/A. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő felelősségbiztosítási szerződéssel. A felelősségbiztosítással kapcsolatos adatokat a bejelentést tevő igazolja.

Az SzVMt. 8. § (1) bekezdése értelmében a rendőrség a kiadott működési engedélyekről és igazolványokról, a kiadásuk alapjául szolgáló, az SzVMt. 5. § és az 5/A. §-ban meghatározott feltételek igazolásához szükséges adatokról, az adatváltozásról, a tervező, szerelő vagy magánnyomozói tevékenység folytatására jogosultakról, a működési engedély visszavonásáról, a vállalkozás tevékenységének megtiltásáról, és az igazolvány visszavonásáról, bevonásáról – a működési engedély és az igazolvány hitelességének, valamint a tevékenység ellenőrzésének céljából – nyilvántartást vezet.

Az SzVMt. hatálya alá tartozó tevékenység hatósági ellenőrzését a rendőrség végzi, amely a tevékenység gyakorlásának jogszerűségére, a felelősségbiztosítási szerződés meglétére, a rendőrség által nyilvántartott adatok valóságára, a rendőrség által hitelesített naplóba (a továbbiakban: napló) bejegyzett adatokra, és az engedélyezés vagy a tevékenység végzésének feltételeiben beállott változások vizsgálatára terjed ki. A rendőrség a hatósági ellenőrzést évenként lefolytatja. Ha az ellenőrzés során a rendőrség megállapítja, hogy a tevékenység gyakorlását kizáró feltétel áll fenn, a működési engedélyt, illetve az igazolványt visszavonja, a vállalkozás keretében végzett tervező, szerelő vagy magánnyomozói tevékenység esetén a tevékenység folytatását megtiltja.

A vállalkozás köteles a vagyonvédelmi rendszert tervező, szerelő, a vagyonvédelmi rendszert szerelő vagy magánnyomozói tevékenység végzésére irányuló szándékát – a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szolg. tv.) szerint – a rendőrségnek bejelenteni.

A rendőrség a bejelentést tett vállalkozásokról a Szolg. tv. értelmében nyilvántartást vezet.

A Szolg. tv. 23. § (1) bekezdése alapján a szolgáltatás felügyeletét ellátó hatóság a bejelentés megérkezését követően haladéktalanul ellenőrzi, hogy a bejelentés megfelel-e a Szolg. tv. 22. §-ban meghatározott követelményeknek, és legkésőbb a bejelentés megérkezésétől számított **nyolc napon belül, ha a bejelentés megfelel** a Szolg. tv. 22. §-ban meghatározott követelményeknek, és az eljárási illetéket vagy igazgatási szolgáltatási díjat megfizették, a **bejelentést tevőt erről a tényről igazolás megküldésével értesíti.**

A Szolg. tv. 24. §-a alapján a szolgáltató a bejelentést követően a bejelentésben foglalt adatokban bekövetkezett változást haladéktalanul köteles bejelenteni a szolgáltatás felügyeletét ellátó hatóságnak, mely a nyilvántartásba bejegyzésre kerül.

A Szolg. tv. 24. § (3) bekezdése alapján a szolgáltatási tevékenység **megszüntetését** a szolgáltató **köteles** a szolgáltatás felügyeletét ellátó hatóságnak a megszűnést követően **haladéktalanul bejelenteni**. Ha a szolgáltató a korábban folytatott szolgáltatási tevékenysége mellett vagy annak egyidejű megszüntetésével másik bejelentésköteles szolgáltatási tevékenységet kíván folytatni, az új tevékenység tekintetében az adott szolgáltatási tevékenység megkezdésére és folytatására való jogosultságot szabályozó jogszabályban foglaltakat kell alkalmazni azzal, hogy a korábbi tevékenység megszüntetése esetén a Szolg. tv. 24. § (3) bekezdést is megfelelően alkalmazni kell.

Tájékoztatom, hogy a Szolg. tv. 25. §-a alapján szolgáltatás felügyeletét ellátó hatóság ellenőrzi a bejelentési kötelezettség teljesítését. Ha a szolgáltatás felügyeletét ellátó hatóság ellenőrzése során megállapítja, hogy a szolgáltató a bejelentésköteles tevékenységet bejelentés nélkül ténylegesen folytatja, ideértve azt az esetet is, ha a szolgáltató a bejelentés előírt adataiban bekövetkezett változás bejelentését elmulasztotta, **bírságot szab ki**.

A hatósági bizonyítvány kiadására az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 95. § (1) bekezdése alapján került sor. Hatáskörömet és illetékességemet a 329/2007. (XII. 13.) Korm. rendelet 12. § (3) bekezdés c) pontja határozza meg. A bejelentés és a nyilvántartás vonatkozásában a Szolg. tv. 22–24. §-ai, továbbá 27. §-a alapján adtam tájékoztatást. A tevékenység ellenőrzéséről és a nyilvántartásba vételről az SzVMt. 8. §-a, a szerződésekről az SzVMt. 14. § (1) bekezdés rendelkezik, a naplóban történő nyilvántartás-vezetés kötelezettséget az SzVMt. 15. § (1) bekezdése írja elő.

Budapest,év hó..... nap

kapitányságvezető nevében és megbízásából

Igazgatásrendészeti Osztály vezetője

Elektronikus aláírással hitelesített példány

Kapja:

I. Ügyfél

II. Iráttár

FEJLÉC

Szám:

Jegyzőkönyv

személy- és vagyonvédelmi, magánnyomozói tevékenységet személyesen végző foglalkoztatott
(tag, segítő családtag, munkavállaló, egyéni vállalkozó) helyszíni ellenőrzéséről

Az ellenőrzésre az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 99–102. §-ában, valamint a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: SzVMt.) 8. §-ában foglaltak alapján kerül sor. A jegyzőkönyv felvételére a 487/2017. (XII. 29.) Kormányrendelet 10. § (1) bekezdése alapján kerül sor. Az ellenőrzést végző rendőrhatalóság képviselője az ellenőrzés megkezdésekor figyelmeztette az ellenőrzött személyt az Ákr.-ben foglalt jogaira és kötelezettségeire.

Az ellenőrzés ideje:

201.. év hó napóra....perctől — 201.. év hó.....nap... óra....percig

Az ellenőrzés helye:

Az ellenőrzésen jelen vannak, ellenőrzött személy neve:

Születési helye:, ideje: -

Állandó lakóhelye / bejelentett tartózkodási helye: (irányítószám).....

.....város,.....kerület.....közterület megnevezése

.....házszám.

Az ellenőrzés alá vont személy eljárásjogi helyzete:

....., a rendőrhatalóság képviselője

....., a rendőrhatalóság képviselője

....., a rendőrhatalóság képviselője

1. Rendőrhatalósági igazolvány típusa, száma, érvényessége:
(szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy határazatának száma, az engedély érvényességi ideje)
2. Az ellenőrzött személyt foglalkoztató vállalkozás megnevezése, székhelye:
3. Egyéni vállalkozó esetén vállalkozói igazolvány száma/nyilvántartási száma:
4. Az egyéni vállalkozó részére a rendőrhatalóság által kiadott működési engedély száma, érvényességi ideje, az engedélyt kiadó szerv:

5. Az egyéni vállalkozás felelősségbiztosítási szerződésének száma (kötvény vagy igazolólap száma):

6. A foglalkoztatottnál az SzVMt. 3. § (1) bekezdés *b*) pontjában írt **összeférhetetlenséget állapítottam meg** (rendvédelmi szerv tagja és egyéni vállalkozóként végzi a tevékenységet), ezért az igazolvány visszavonása céljából az illetékes rendőrhatalóságot értesítem.

7. A hitelesített nyilvántartókönyv száma, hitelesítésének kelte (amennyiben az ellenőrzés helyszínén található):

A napló tartalmazza-e a megbízó nevét, lakcímét, székhelyét vagy annak hiányában telephelyét, a szerződés megkötésének és teljesítésének, illetve megszüntetésének időpontját:.....

A napló tartalmazza-e a vállalkozó által foglalkoztatott alvállalkozó nevét, címét, székhelyét vagy telephelyét, cégjegyzékszámát:.....

A naplóban vagy más alkalmas módon a vállalkozó nyilvántartja-e a szerződést ténylegesen teljesítő személy vagy személyek nevét, a naplóban, illetve az ahhoz kapcsolódó nyilvántartásban az eredetileg rögzített bejegyzés olvasható-e:.....

8. A **foglalkoztatott (egyéni vállalkozó) a tevékenységet működési engedély nélkül végezte**, ezért az SzVMt. 5. § (1) bekezdésébe ütköző súlyos szabályszegés miatt **az egyéni vállalkozó székhelye szerinti rendőrkapitányságot**

☐ az SzVMt. 63. § (2) bekezdés *a*) pontja szerint a tevékenység jogosulatlan végzése miatt felügyeleti bírság kiszabása céljából értesítem;

☐ tényállás további tisztázása céljából értesítem;

☐ a megállapított szabályszegésre tekintettel az egyéni vállalkozó ismert foglalkoztatója székhelye szerinti rendőrkapitányságot az SzVMt. 63. § (2) bekezdés *c*) pontja szerinti jogosulatlan tevékenység végzése miatt a felügyeleti bírság kiszabása céljából értesítem;

☐ a foglalkoztató megállapítása érdekében az egyéni vállalkozó székhelye szerinti rendőrkapitányságot a tényállás további tisztázása céljából értesítem.

9. A **foglalkoztatott a tevékenységet rendőrhatalósági igazolvány hiányában végezte**, ezért az SzVMt. 6. § (1) bekezdésének megszegése miatt

☐ az ellenőrzött személy lakóhelye szerinti rendőrkapitányságot az SzVMt. 63. § (1) bekezdése alapján felügyeleti bírság kiszabása céljából értesítem;

☐ a tényállás további tisztázása céljából értesítem;

☐ az ellenőrzött személy ismert foglalkoztatója székhelye szerinti rendőrkapitányságot a vállalkozás által elkövetett, az SzVMt. 63. § (2) bekezdés *c*) pontja szerinti jogosulatlan tevékenység végzése miatt a felügyeleti bírság kiszabása céljából értesítem;

☐ a foglalkoztató megállapítása céljából az ellenőrzött lakóhelye szerinti rendőrkapitányságot a tényállás további tisztázása céljából értesítem.

10. A személy- és vagyonvédelmi, illetve a magánnyomozói **tevékenységet végző személy a hatóság eljárását akadályozta:**

☐ Igen

☐ Nem

Akadályozás esetén az SzVMt. 16. § (1) bekezdésének megszegése miatt az ellenőrzött személy lakóhelye szerinti rendőrkapitányságot az SzVMt. 63. § (1) bekezdése alapján felügyeleti bírság kiszabása és az igazolvány bevonása céljából értesítem.

11. A személy- és vagyonvédelmi, illetve a magánnyomozói tevékenységet folytató a Magyar Honvédségre, rendvédelmi szervre, Nemzeti Adó- és Vámhivatalra, illetve más hatóságra utaló elnevezést, formaruhát, illetve hatósági jellegre utaló, megtevesztésre alkalmas egyéb jelzést vagy címet, rangjelzést

- ☐ nem használt;
☐ használt.

Használat esetén az SzVMt. 16. § (2) bekezdésének megszegése miatt tájékoztatom, hogy ezen szabály ismételt megszegése esetén a vállalkozás felügyeleti bírsággal sújtható, továbbá működési engedélyre felfüggesztésre kerül.

- ☐ A foglalkoztató székhelye szerinti rendőrkapitányságot a vállalkozás figyelmeztetése vagy felügyeleti bírság kiszabása céljából tájékoztatom.
☐ A foglalkoztató megállapítása céljából az ellenőrzött lakóhelye szerinti rendőrkapitányságot a tényállás további tisztázása céljából értesítem.
☐ Megállapítottam, hogy a fenti szabályszegést a rendőrhatalóság figyelmeztetése ellenére, ismételten elkövette a vállalkozás, ezért a működési engedélyt kiadó rendőrkapitányságot a felügyeleti bírság kiszabása, a működési engedély felfüggesztése céljából értesítem.

12. A közterületen vagy nyilvános helyen vagyonőrzési feladatokat ellátó személy formaruháján (nyomtatva vagy kitűzőn) a **vállalkozás (engedélyezett) rövidített neve:**

- ☐ szerepel;
☐ nem szerepel.

A közterületen vagy nyilvános helyen vagyonőrzési feladatokat ellátó személy formaruháján (nyomtatva vagy kitűzőn) a **vagyonőr megjelölés:**

- ☐ szerepel;
☐ nem szerepel.

A közterületen vagy nyilvános helyen vagyonőrzési feladatokat ellátó személy formaruháján (nyomtatva vagy kitűzőn) a **vagyonőr neve:**

- ☐ szerepel;
☐ nem szerepel.

Hiányos megjelölések esetén az SzVMt. 16. § (3) bekezdésének megszegése miatt

- ☐ a foglalkoztató székhelye szerinti rendőrkapitányságot a vállalkozás figyelmeztetése vagy felügyeleti bírság kiszabása céljából értesítem;
☐ a foglalkoztató megállapítása céljából az ellenőrzött lakóhelye szerinti rendőrkapitányságot a tényállás további tisztázása céljából értesítem;
☐ megállapítottam, hogy a fenti szabályszegést a rendőrhatalóság figyelmeztetése ellenére ismételten elkövette a vállalkozás, ezért a működési engedélyt kiadó rendőrkapitányságot a felügyeleti bírság kiszabása, a működési engedély felfüggesztése céljából értesítem.

13. A személy- és vagyonőr feladata ellátása során vegyi eszközt (gázspray-t), gumibotot **tart** magánál:

- ☐ Igen
☐ Nem

14. A közterületen vagy nyilvános helyen vagyonvédelmi rendszert tervező vagy szerelő feladatokat ellátó személy formaruha hiányában a vállalkozás neve vagy engedélyezett rövidített neve, valamint az elektronikai vagyonvédelmi rendszert tervező vagy elektronikai vagyonvédelmi rendszert szerelő elnevezés kitűzőn:

- ☐ szerepel;
☐ nem szerepel.

Hiányos megjelölések esetén az SzVMt. 16. § (4) bekezdésének megszegése miatt

- ☐ a foglalkoztató székhelye szerinti rendőrkapitányságot a vállalkozás figyelmeztetése vagy felügyeleti bírság kiszabása céljából értesitem;
- ☐ a foglalkoztató megállapítása céljából az ellenőrzött lakóhelye szerinti rendőrkapitányságot a tényállás további tisztázása céljából értesitem;
- ☐ megállapítottam, hogy a fenti szabályszegést a rendőrhatalóság figyelmeztetése ellenére, ismételten elkövette a vállalkozás, ezért a működési engedélyt kiadó rendőrkapitányságot a felügyeleti bírság kiszabása, a működési engedély felfüggesztése céljából értesitem.

15. A vállalkozás a tervező, szerelő vagy magánnyomozói tevékenység végzésére irányuló szándékát – a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint – a rendőségnek:

- ☐ bejelentette;
- ☐ nem jelentette be.

Amennyiben a bejelentés nem történt meg, erről:

- ☐ a foglalkoztató székhelye szerinti rendőrkapitányságot a vállalkozás figyelmeztetése vagy felügyeleti bírság kiszabása céljából értesitem;
- ☐ a foglalkoztató megállapítása céljából az ellenőrzött lakóhelye szerinti rendőrkapitányságot a tényállás további tisztázása céljából értesitem.

16. A tervező, szerelő vagy magánnyomozói tevékenység végzésére jogosult személyt kétféle vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értem, ezért a tervező, szerelő vagy magánnyomozói tevékenység végzésétől a helyszínen

- ☐ eltiltottam, az igazolványt átvettem, és erről az SzVMt. 13. § (2) bekezdésben megjelölt hatóságot értesitem.

17. Vagyonvédelmi célú lőfegyver viselésére, a foglalkoztató vállalkozás lőfegyverének használatára jogosító engedéllyel (alkalmazotti feljegyzítés), illetőleg a lőfegyverhez tartozó okmánnyal **rendelkezik:**

- ☐ Igen
- ☐ Nem

18. A személy- és vagyonőr közterületen vagy nyilvános forgalom számára nyitva álló helyen feladatát **vizsgáztatott órkutyával látja el:**

- ☐ Igen
- ☐ Nem

A kutya az előírt vizsgával rendelkezik:

- ☐ Igen
- ☐ Nem

Amennyiben a kutya **nem rendelkezik az előírt vizsgával**, a foglalkoztatott ellen az SzVMt. 27. § (5) bekezdésének megszegése miatt az illetékes rendőrkapitányságot az igazolvány bevonása és az SzVMt. 63. § (1) bekezdése alapján felügyeleti bírság kiszabása céljából értesitem.

19. Vagyonvédelmi tevékenységet végző személy a 13. és 17. pontokban megjelöltektől eltérő eszközzel **rendelkezik:**

- ☐ Igen
- ☐ Nem

Amennyiben igen, a birtokolt eszköz(ök) felsorolása:

.....
.....
.....

20. A tevékenységet személyesen folytató személyt kétévi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értem, emiatt az igazolványt a helyszínen átvettem:

.....
átadó

.....
átvevő

21. Az ellenőrzés alá vont személy igazolványát a helyszínen átvettem:

.....
átadó

.....
átvevő

22. A 20. pontban leírt bűncselekmény elkövetése miatt a tevékenység további végzésének megtiltását tudomásul vettem:

.....

ellenőrzés alá vont személy

23. A 2012. évi CXX. törvény és a végrehajtására kiadott 68/2012. (XII. 14.) BM rendeletben meghatározott, a feladat ellátásához szükséges képesítési feltételekkel az ellenőrzött szóbeli nyilatkozata alapján

- ☐ rendelkezik;
☐ nem rendelkezik;
☐ mentesített.

24. Az ellenőrzéssel kapcsolatos további megállapítások:

.....
.....
.....
.....
.....

Az ellenőrzött személy az Ákr. 5. § (1) bekezdésének értelmében az ellenőrzéssel kapcsolatos nyilatkozata:

.....
.....
.....
.....
.....

k. m. f.

A jegyzőkönyvben foglaltakat elolvasás után aláírásunkkal igazoljuk, annak 1 példánya az ellenőrzött személy részére átadásra került.

.....
ellenőrzött személy

.....
hatóság képviselője

.....
hatóság képviselője

A jegyzőkönyv 2 példányban készült, a jegyzőkönyv 1 példányát átvettem:

.....
ellenőrzött személy

FEJLÉC

Szám:

Jegyzőkönyv

személy- és vagyonvédelmi, magánnyomozói tevékenységet folytató vállalkozás (egyéni vállalkozó, egyéni cég, gazdasági társaság) adminisztratív ellenőrzéséről

Az ellenőrzésre az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 99–102. §-ában, valamint a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: SzVMt.) 8. §-ában foglaltak alapján kerül sor. A jegyzőkönyv felvételére a 487/2017. (XII. 29.) Kormányrendelet 10. § (1) bekezdése alapján kerül sor. Az ellenőrzést végző rendőrség képviselője az ellenőrzés megkezdésekor figyelmeztette az ellenőrzött személyt az Ákr.-ben foglalt jogaira és kötelezettségeire.

Az ellenőrzés ideje:

201... év hó napóra....perctől – **201... év hó.....nap... óra....perc**ig

Az ellenőrzés helye:

Az ellenőrzött vállalkozás neve:

székhelye:

Az ellenőrzésen jelen vannak:a vállalkozás képviselője,
.....a rendőrség képviselője.

25. A vállalkozás **cégjegyzékszáma**, az **egyéni vállalkozói igazolvány száma:**
.....

26. A vállalkozás részére kiadott **működési engedély száma, érvényességi ideje**, az engedélyt kiadó szerv megnevezése:.....

27. A vállalkozás **felelősségbiztosítási szerződésének száma** (kötvényszám vagy biztosító által kiadott igazolólap száma):.....

28. A hitelesített **nyilvánartókönyv száma**, a hitelesítés **időpontja:**
.....

A napló tartalmazza-e a megbízó nevét, lakcímét, székhelyét vagy annak hiányában telephelyét, a szerződés megkötésének és teljesítésének, illetve megszüntetésének időpontját:

A napló tartalmazza-e a vállalkozó által foglalkoztatott alvállalkozó nevét, címét, székhelyét vagy telephelyét, cégjegyzékszámát:.....

A naplóban vagy más alkalmas módon a vállalkozó nyilvántartja-e a szerződést ténylegesen teljesítő személy vagy személyek nevét, a naplóban, illetve az ahhoz kapcsolódó nyilvántartásban az eredetileg rögzített bejegyzés olvasható-e:.....

Amennyiben a vállalkozás hitelesített nyilvántartókönyvvvel nem rendelkezik, illetve az a fenti adatok valamelyikét nem tartalmazza, a szabályszegés miatt

- ☐ a tényállás további tisztázása érdekében hivatalból közigazgatási hatósági eljárás megindítására intézkedem;
- ☐ figyelmeztetésben részesítem;
- ☐ felügyeleti bírság kiszabására intézkedem, mert megállapítható, hogy a szabályszegést a vállalkozás a rendőrhatalóság figyelmeztetése ellenére, ismételten elkövette;
- ☐ a működési engedély felfüggesztésére intézkedem, mert megállapítható, hogy a szabályszegést a vállalkozás a rendőrhatalóság figyelmeztetése ellenére, ismételten elkövette, ezért a cselekmény e törvényben előírt szabályok súlyos megsértésének minősül.

29. A tevékenységet **szakmailag szervező vagy irányító személy** rendőrhatalósági **igazolványának száma, érvényességi ideje:**

30. A vállalkozásnál az SzVMt. 3. § (1) bekezdés *a*) pontban foglalt (rendvédelmi szerv személy- és vagyonvédelmi vagy tervező, szerelő tevékenységet érintő hatósági feladatokat ellátó hivatásos állományú tagja vagy e hatósági feladatok ellátásában közreműködő nem hivatásos állományú munkatársa és tagja, vezető tisztségviselője az e törvény hatálya alá tartozó tevékenységet folytató vállalkozásnak vagy olyan gazdasági társaságnak, amely tagja valamely, e törvény hatálya alá tartozó tevékenységet folytató vállalkozásnak), illetve a *b*) pontban foglalt (rendvédelmi szerv személy- és vagyonvédelmi vagy tervező, szerelő tevékenységet érintő hatósági feladatokat ellátó hivatásos állományú tagja vagy e hatósági feladatok ellátásában közreműködő nem hivatásos állományú munkatársa és vállalkozás keretében végzi az e törvény hatálya alá tartozó tevékenységet) **összeférhetlenségi szabályt állapítottam meg, ezért súlyos szabályszegés miatt**

- ☐ a tényállás további tisztázása érdekében hivatalból közigazgatási hatósági eljárás megindítására intézkedem;
- ☐ figyelmeztetésben részesítem;
- ☐ felügyeleti bírság kiszabására intézkedem;
- ☐ a működési engedély felfüggesztésére intézkedem.

31. A vállalkozás a tevékenységet **működési engedély hiányában végzi**, ezért az SzVMt. 5. § (1) bekezdésébe ütköző súlyos szabályszegés miatt

- ☐ a tényállás további tisztázása érdekében hivatalból közigazgatási hatósági eljárás megindítására intézkedem;
- ☐ figyelmeztetésben részesítem;
- ☐ az SzVMt. 63. § (2) bekezdés *a*) pontja alapján a tevékenység jogosulatlan végzése miatt felügyeleti bírság kiszabására intézkedem;
- ☐ a megállapított szabályszegésre tekintettel a vállalkozó ismert foglalkoztatója székhelye szerinti rendőrkapitányságot az SzVMt. 63. § (2) bekezdés *c*) pontja alapján a tevékenység jogosulatlan végzése miatt felügyeleti bírság kiszabása céljából értesítem.

32. **Az ellenőrzés alá vont vállalkozás foglalkoztatottja (egyéni vállalkozó) a tevékenységet működési engedély hiányában vagy az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvény 5. § (1) bekezdésében előírt képesítési feltételek hiányában végezte, ezért**

- ☐ a tényállás további tisztázása érdekében hivatalból közigazgatási hatósági eljárás megindítására intézkedem;
- ☐ figyelmeztetésben részesítem;
- ☐ az SzVMt. 63. § (2) bekezdés *c*) pontja alapján a tevékenység jogosulatlan végzése miatt felügyeleti bírság kiszabására intézkedem.

A vállalkozás érintett foglalkoztatottja(i):

1. Név:.....Szül. hely, idő:.....A. n.:.....
2. Név:.....Szül. hely, idő:.....A. n.:.....
3. Név:.....Szül. hely, idő:.....A. n.:.....
4. Név:.....Szül. hely, idő:.....A. n.:.....
5. Név:.....Szül. hely, idő:.....A. n.:.....

33. Az ellenőrzés alá vont vállalkozás foglalkoztatottja (munkavállalója) a tevékenységet rendőrhatalósági igazolvány vagy az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvény 5. § (1) bekezdésében előírt képesítési feltételek hiányában végezte, ezért

- ☐ a tényállás további tisztázása érdekében hivatalból közigazgatási hatósági eljárás megindítására intézkedem;
☐ figyelmeztetésben részesítem;
☐ az SzVMt. 63. § (2) bekezdés c) pontja alapján a tevékenység jogosulatlan végzése miatt felügyeleti bírság kiszabására intézkedem.

A vállalkozás érintett foglalkoztatottja(i):

1. Név:.....Szül. hely, idő:.....A. n.:.....
2. Név:.....Szül. hely, idő:.....A. n.:.....
3. Név:.....Szül. hely, idő:.....A. n.:.....
4. Név:.....Szül. hely, idő:.....A. n.:.....
5. Név:.....Szül. hely, idő:.....A. n.:.....

34. A vállalkozás **nem tett eleget adatváltozás-bejelentési kötelezettségének a cégbíróságon**, ezért a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 409. §-ába ütköző gazdasági adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt feljelentést teszek.

35. A vállalkozás a nyilvántartási adatokban bekövetkezett változást a tárgyhót követő hónap ötödik napjáig az SzVMt. 17. § (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően nem jelentette be, ennek következtében

- a tevékenységet szakmailag szervező vagy irányító személy a vállalkozás működési engedélyében (a rendőrhatalóság nyilvántartásában) szereplő személlyel nem egyezik meg;
- a rendőrhatalóság nyilvántartásában és a vállalkozás cégkivonatában/egyéni vállalkozói igazolványban szereplő adatok (székhely, telephely, fióktelep, vezető tisztségviselő, tulajdonos) nem egyeznek meg;
- a rendőrhatalóság nyilvántartásába bejegyzett (a működési engedély mellékletébe foglalt) foglalkoztatottak köre nem egyezik meg a tevékenységet ténylegesen végzőkkel,

ezért a megjelölt szabályszegés miatt

- ☐ a tényállás további tisztázása érdekében hivatalból közigazgatási hatósági eljárás megindítására intézkedem;
☐ figyelmeztetésben részesítem;
☐ felügyeleti bírság kiszabására intézkedem.

36. A vállalkozás **felelősségbiztosítási szerződés nélkül végzi a tevékenységet**, ezért az SzVMt. 5. § (1) bekezdésébe ütköző súlyos szabályszegés miatt

- ☐ a tényállás további tisztázása érdekében hivatalból közigazgatási hatósági eljárás megindítására intézkedem;
- ☐ figyelmeztetésben részesítem;
- ☐ az SzVMt. 63. § (2) bekezdés b) pontja alapján a tevékenység jogosulatlan végzése miatt felügyeleti bírság kiszabására intézkedem;
- ☐ a működési engedély felfüggesztésére intézkedem.

37. A vállalkozás **a tervező, szerelő vagy magánnyomozói tevékenység végzésére irányuló szándékát** – a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint – a rendőrségnek

- ☐ bejelentette;
- ☐ nem jelentette be.

Amennyiben a bejelentés nem történt meg, a szabályszegés miatt

- ☐ a tényállás további tisztázása érdekében hivatalból közigazgatási hatósági eljárás megindítására intézkedem;
- ☐ figyelmeztetésben részesítem;
- ☐ felügyeleti bírság kiszabására intézkedem;
- ☐ a megállapított szabályszegésre tekintettel a vállalkozó ismert foglalkoztatója székhelye szerinti rendőrkapitányságot az SzVMt. 63. § (2) bekezdés c) pontja alapján a tevékenység jogosulatlan végzése miatt felügyeleti bírság kiszabása céljából értesítem.

38. Az ellenőrzéssel kapcsolatos további megállapítások:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A vállalkozás képviselője az Ákr. 5. § (1) bekezdésének értelmében az ellenőrzéssel kapcsolatos nyilatkozata:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

k. m. f.

A jegyzőkönyvben foglaltakat elolvasás után aláírásunkkal igazoljuk, annak 1 példánya a vállalkozás képviselője részére átadásra került.

vállalkozás képviselője

hatóság képviselője

hatóság képviselője

A jegyzőkönyv 2 példányban készült, a jegyzőkönyv 1 példányát átvettem:

vállalkozás képviselője

(Fedlap – külső oldal)

**SZERZŐDÉS-NYILVÁNTARTÓ
NAPLÓ**

KIVONAT A 2005. ÉVI CXXXIII. törvényből:

14. § (1) Az e törvény hatálya alá tartozó tevékenység szolgáltatására irányuló szerződést írásba kell foglalni.

(2) A személy- és vagyonvédelmi tevékenységet folytató vállalkozás a szerződés teljesítése érdekében további vállalkozással kizárólag a személy- és vagyonvédelmi tevékenység végzésére eredetileg megbízást adó előzetes hozzájárulásával köthet szerződést. Az alvállalkozó a szerződés teljesítése érdekében további alvállalkozóval nem köthet szerződést.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott esetben a szerződésnek

a) rögzítenie kell a megbízó hozzájárulását további vállalkozások közreműködéséhez;

b) nevesítenie kell a megbízott személy- és vagyonvédelmi tevékenységet folytató vállalkozás által a szerződés teljesítése végett a továbbiakban megbízni kívánt vállalkozás nevét, székhelyét, cégjegyzékszámát, a megbízás tárgyát.

(4) Ha a vállalkozás a megbízás teljesítéséhez más vállalkozás közreműködését veszi igénybe, köteles a megrendelőt tájékoztatni az általa foglalkoztatni kívánt vállalkozásról, továbbá köteles a vállalkozás nevét, székhelyét (telephelyét), cégjegyzékszámát, valamint e vállalkozás megbízás teljesítésében közreműködő tagjának nevét, címét a naplóba bejegyezni, és azt az ellenőrzést folytató rendőr rendelkezésére bocsátani.

15. § (1) A vállalkozás a szerződésekről a naplóban nyilvántartást vezet, és e naplót az utolsó bejegyzés napjától számított öt évig megőrzi.

(2) A naplóban – vagy más alkalmas módon – kell nyilvántartani a szerződést ténylegesen teljesítő személy vagy személyek nevét, a megbízó nevét, lakcímét vagy székhelyét, a 20. § alapján a fizetett egészségügyi szabadság kezdetének és befejezésének dátumát, az igazolást kiállító háziorvos nevét és pecsétszámát.

(3) A naplóban, az ahhoz kapcsolódó egyéb nyilvántartásban kiegészítés, javítás csak úgy végezhető, hogy az eredetileg rögzített szöveg olvasható maradjon.

(4) A vállalkozás köteles biztosítani, hogy – a szerződéses felek érdekeinek sérelme nélkül – a rendőrség és a jogszabály alapján erre feljogosított más hatóság, illetve – a róla vezetett adatokat illetően – az érintett személy a naplót, a (3) bekezdésben meghatározott nyilvántartási okmányokat megtekinthesse.

19. § (1) Személy- és vagyonvédelmi tevékenységet személyesen végző természetes személy ilyen szolgáltatást – egybefüggően – legfeljebb 24 óra időtartamban nyújthat.

(2) Ha a személy- és vagyonvédelmi tevékenység ellátásával megbízott fővállalkozó az általa e tevékenység tényleges ellátása érdekében foglalkoztatott alvállalkozót harminc nap időtartamot meghaladó, folyamatosan elvégzendő munka végrehajtásával bízta meg, köteles az alvállalkozó számára huszonnégy órai egybefüggő szolgáltatási idő után legalább huszonnégy óra, naptári hetenként pedig negyvennyolc óra egybefüggő pihenőidőt biztosítani.

20. § (1) Ha a fővállalkozó az alvállalkozót harminc nap időtartamot meghaladó, folyamatosan elvégzendő, e törvény hatálya alá tartozó tevékenység végrehajtásával bízta meg, úgy az alvállalkozót – feltéve, hogy a keresőképtelen betegség tényét és a betegség időtartamát háziorvos igazolja – évi tizenkét nyolcórás munkanapnak megfelelő, összesen kilencvenhat munkaóra fizetett egészségügyi szabadság illeti meg.

(2) Az (1) bekezdés szerint járó egészségügyi szabadság időtartamára a szerződésben megállapított alapóradíjat a fővállalkozó fizeti.

(3) Az alvállalkozó köteles biztosítani, hogy naplójában a fővállalkozó ellenőrizze a harminc napot meghaladó, folyamatosan elvégzendő munkával kapcsolatos szerződés adatait, és bejegyezhesse a részére biztosított fizetett egészségügyi szabadság kezdetének és befejezésének dátumát, a kifizetett órászámot, valamint az igazolást kiállító háziorvos nevét és pecsétszámát.

Ez a napló számozott lapot tartalmaz.

aláírás

P.H.

A megbízó neve:¹ _____

Lakcíme, székhelye:¹ _____

A szerződés megkötésének ideje:² _____

A szerződés megszűnésének ideje: ² _____

A szerződést ténylegesen teljesítő személyek neve: ³ _____

Egészségügyi szabadság		Kifizetett óraszám	Igazolást kiállító házi orvos neve	Házi orvos pecsét száma	Alapóradiját kifizető fővállalkozó aláírása és bélyegzője
Kezdet (év, hó, nap)	Befejezés (év, hó, nap)				
A megbízás teljesítéséhez igénybe vett vállalkozás:					
Neve		Székhelye, címe		Cégjegyzék/EV. igazolvány száma	

8. melléklet

Rendőrségi FBŐ karjelzések

9. melléklet

FBŐ szolgálati igazolvány elő- és hátlapja¹⁶

10. melléklet

FBŐ szolgálati jelvény

¹⁶ Szigeti Lajos KFKI FBŐ őrségparancsnok engedélyével.

A fegyveres biztonsági őrök formaruházata

A	B	C	D
Sor-szám	Ruházati cikk megnevezése	Mennyiség/ Mennyiségi egység	Tervezett viselési idő (hónap)
1.	FBŐ sapka (baseball fazon)	1 db	24
2.	Gyakorló téli (szőrmés) sapka	1 db	36
3.	Sál*	1 db	36
4.	FBŐ gyakorló téli dzseki (tépőzáras felirattal) ***	1 db	36
5.	Többfunkciós téli kabát kivehető polár béléssel ***	1 db	36
6.	FBŐ gyakorló nadrág	2 db	24
7.	Nyári – őszi – tavaszi gyakorló nadrág*	2 db	24
8.	FBŐ gyakorló zubbony (tépőzáras feliratokkal)	1 db	24
9.	Pulóver*	1 db	24
10.	Hosszú ujjú gyakorló ing*	3 db	24
11.	Rövid ujjú gyakorló ing*	3 db	24
12.	Meleg aláöltözet (felső és alsó)*	1 db	24
13.	FBŐ póló	2 db	12
14.	Gyakorló bakancs, nyári***	1 pár	24
14a.	Gyakorló bakancs, téli***	1 pár	24
15.	Félcipő*	1 pár	24
16.	Gyakorló kesztyű*	1 pár	24
17.	Taktikai kesztyű*	1 pár	36
18.	Nyakkendő*	1 db	36
19.	Gyakorló derékszíj***	1 db	36
20.	Öltöny két részes*	1 db	24
21.	Rövid ujjú ing*	2 db	24
22.	Hosszú ujjú ing*	2 db	24
23.	Öv*	1 db	36
24.	Esővédő	1 db	48
25.	Gumicsizma*	1 pár	24
26.	Tréningruha**	1 db	12
27.	Sportcipő**	1 pár	12
28.	Póló**	2 db	24
29.	Névkitűző tábla (tűzhető)*	1 db	60
30.	Hímzett névkitűző	2 db	60
31.	Munkáltatói hovatartozás himzett karjelzés, tépőzáras kivitel *	2 db	36
32.	Rendészeti tevékenység megnevezését tartalmazó himzett karjelvény	2 db	36

A fegyveres biztonsági őrök egyéb felszerelése

A	B	C	D
Sor-szám	Felszerelési eszközök megnevezés	Mennyiség/ Mennyiségi egység	Tervezett viselési idő (hónap)
1.	Szolgálati jelvény (számozott)	1 db	elhasználódásig
2.	Taktikai öv (külső-belső)***	1 db	36
3.	Fegyvertok (hordtok)	1 db	elhasználódásig
4.	Fegyvertok (combtok)*	1 db	elhasználódásig
5.	Tártok*	1 db	elhasználódásig
6.	Gázspray-tok	1 db	elhasználódásig
7.	Irattartó övtáska*	1 db	36
8.	Gumibottartó karika	1 db	elhasználódásig
9.	Bilincstok	1 db	elhasználódásig

A *-gal jelölt tételek kiadása opcionális.

A **-gal jelölt tételeket azoknál a fegyveres biztonsági őrsegeknél kell beszerezni, ahol a rendszerbe kerülés és bennmaradás feltétele a fizikai állóképesség teljesítése.

A ***-gal jelölt, azonos funkciójú termékek közül csak az egyikkel történő ellátás biztosítható.